

21158

III

Mag. St. D.

P

Kat.komp.

rus

episcopus wrocławensis.

Putanowicz Jos. Aloysii: Vivali Sententia aca-
demicae solennis.

PANEG. et VITAE

Polon. Fol.

N. 1307.

I

D

E

M
M

V I V A T ^{601.}

JUVENTUTI ACADEMICÆ
S O L E N N E.

Ad splendidissimum Pontificiam in Cathedram Ingressum

CELSISSIMI PRINCIPIS
ILLUSTRISSIMI EXCELLENTIS-
SIMI & REVERENDISSIMI
DOMINI, DOMINI

CAJETANI
S O L T Y K ,

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA
EPISCOPI CRACOVIENSIS, DUCIS SEVERIÆ,
EQUITIS AQUILÆ ALBÆ, UNIVERSITATIS CRA-
COVIENSIS FAVENTISSIMI CANCELLARII.

*Inter festivas exultantis Patriæ & Ecclesiæ acclamationes,
publicæ ergò augendæ letitiæ.*

vivâ voce

I N T O N A T U M.

Plausu verò Panegyrico

A

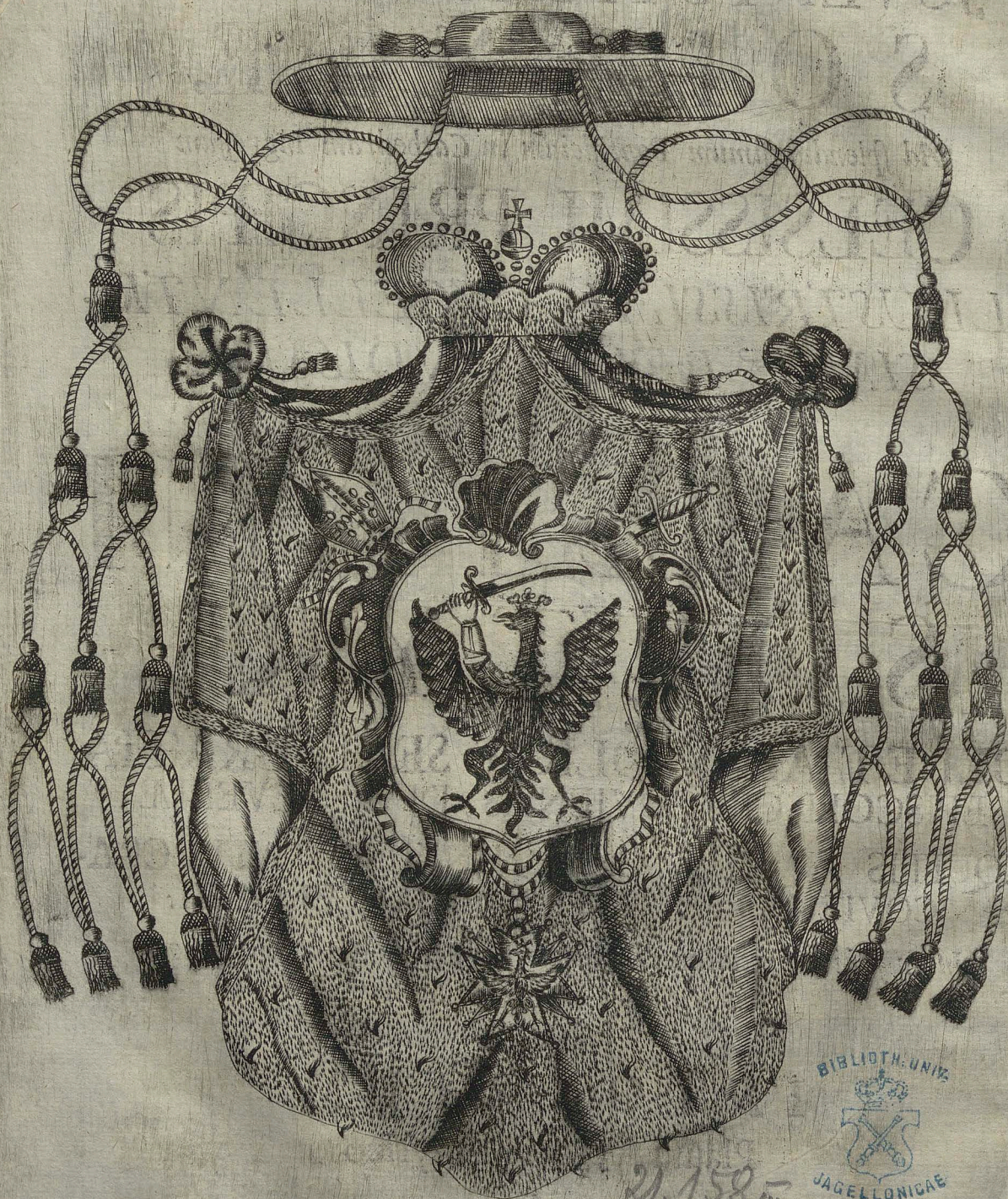
M. JOSEPHO ALOYSIO PUTANOWICZ, Philosophiæ DOCTORE,
Matheseos ac Scholæ Dialecticæ PROFESSORE, Collegii Novodvorsiani
PRÆSIDE, Sacræ Regiæ Majestatis SECRETARIO, Privilegiato Ma-
thematico, Regio & Jurato GEOMETRA.

D E C L A R A T U M.

Annò Domini 1759. Die 29. Mensis Aprilis.

602 IN GENTILITIA ARMA
 C E L S I S S I M Æ
 SOLTYKIANÆ DOMUS

Hæc Avis est avium totum Regina per Orbem,
 Stemmata quam gestat SOLTYKIANA Domus.
 PRUSSIA Regalis cunas cui struxit Avitas,
 ROSSIA post Nomen reddidit Orbe potens.
 In LECHIAM translata dein volat Ales ad Astra,
 Inde feret Regnis omina fausta suis.

603
S
CELSISSIME
PRINCEPS
ANTISTES
ILLUSTRISSE.

Publicos inter applausus
quibus Te Pontificiam
ingredientem Cathedrā
cū Regni Cives Am-
plissimi, tum numerosissimus va-
stissimæ Diœcesis Clerus, atq; ingens
gestientis populi multitudo studio-
sissimè prosequuntur; solenni etiam
JUVENTUTIS ACADEMICÆ voto, quod
ex intimis devinctissimorum cordiū

B

deprom-

depromptum medullis vocali into-
 nat ore, aliquem pro incomparabili
 Tua humanitate locum concedes.
 Patentissima quippe incredibilis be-
 nevolentia^e Tuæ virtute, quâ Ner-
 vas, quâ Trajanos, quâ Theodosios,
 temporibus suis commendatissimos
 adæquas **PRINCEPS** Optime,
 æquè Procerum corda quibus jam
 dudum in visceratus es, ad exprimen-
 da quâ **CONCIVI** Amplissimo
 publicæ lætitiæ documenta moves:
 æquè Venerandos Sacrorum Præ-
 fides, quorum integerrimos affectus
 suavî amoris imperiô tenes, ad per-
 hibenda officiosissimæ propensio-
 nis quâ Pontifici desideratissimo te-
 stimonia excitas: æquè subjectum
 suavissimo regimini gregem, quem
 præveniente virtutum Tuarû fama,
 absens etiam in fidele devicisti obse-
 quium.

quium, in festivas quâ PASTORI⁶⁰⁵
Sancto & Sipienti voces animas: fac
Phœbo Musisq; sacrata JUVENUM
ACADEMICORUM pectora; Magnô
Tuo Nomini devotissima, quâ
CANCELLARIO & Literarum
Protectori faventissimo in solennes
urges applausus. Quis enim ex for-
tunatissimo Tuo Præsulei in fastigiū
honoris Ingressu immensum gaudiū
non concipiat? ubi frons, oculi, to-
tusq; ad amœnitatem graviter com-
positus vultus Tuus singulari qua-
dam jucunditate intuentium animos
perfundit. Quis Pontificiæ dignitati
eô quô par est non militet obsequiô?
quando quidem quantò Te virtus
& natura sublimiorem fecit Principē,
tantò humaniorem inferioribus, po-
puloq; carissimum modestia & affa-
bilitas præbet. Quis solenni expecta-
tissimæ

tissimæ hodiernæ lucis actui non officiosissimè applaudit? ubi tam æqualiter ab omnibus ex adventu Tuo lætitia percepta est, quàm paribûs omnium expetebaris votis, quæ tamen ipsa cum Tuo ingressu crevit, ac propè ad summum gradum est provecta. Dabis verò veniam pro summa clementia **PRINCEPS** Amplissime, quòd publicæ augendæ festivitatis gratiâ **ACADEMICA** nostra **JUVENTUS** lætas sub æthera attollat voces: hæ si plausû crescere non facient; reverentialem certè quò in Principes suarumq; Musarum Mæcænates feratur, affectum testabuntur. Fatemur quidem mente ingenua, eam nobis Orationis facultatē deesse, ut dignum aliquid **Magno SOLTYKORUM** Nomine, dignum Tua **PRINCEPS** Majestate,
dignum

607
dignum Pontificio honore in mediū
adferre valeamus: fatiſ tamen me
hercule pro bona in Te voluntate no-
ſtra adferemus, ſi Celiſſimum Tu-
um Nomen, Principe dignas virtu-
tes, ſumma in Orbe Lechico merita
quà ore vocali, quà obſequentiſſima
veneratione Gentium & terrarum
ubiq; celebraverimus. Glorioſis utiq;
Viris gratioſiora multò ſunt præco-
nia quàm tributa, cum ſtipendia &
tyranno impendantur, laudis autem
prædicatio non niſi bono Principi de-
betur. Nihil hic dignum laude judi-
camus, præter Te ipſum, adq; Illu-
triſſimos Tuos Aborigenes, nihil
quod admiratione legentium ſuſpẽ
dat animos, præter Heroica Majorũ
Tuorum facta, nihil ſublime præter
virtutum eminentiam, Tuiq; Cel-
ſitudinem honoris. Totum verò id

608 quale quantumve sit, gratum tamē
Tibi futurum **ANTISTES** Illustris-
sime autumamus, præfertim quòd
communem Diis & Principibus esse
intelligamus naturā: Qui pretiosa ac-
ceptant monera, sed nec quidem thu-
ra despiciūt Sabæa, ubi carior oblatio
deest. Suscipe igitur Magne **PRÆ-**
SUL breve hoc obligatæ gratitudinis
argumentum, complectere ea quâ
assoles humanitate solenne **JUVENTU-**
TIS ACADEMICÆ votum: vive seras
vegetus ætates & tuo & Patriæ bono
SENATOR Amplissimus; felix
faustusq; Ecclesiam rege **PRÆSUL**
& **PASTOR** Optimus: Academi-
cas benignè protege Musas faventissi-
mus **CANCELLARIUS**: Duceali
præludente Purpura **Celsissimus**
PRINCEPS ad Eminentissimos
honores proveharis.

PANEGYRICUS.⁶⁰⁹

Andem aliquando ruptâ tædio,
sæ expectationis morâ, publica
populorum adimplens solatia,
dum exultantis Patriæ, gestien-
tis Ecclesiæ, applaudentis Aca-
demix manibûs, Coronati Vavelli in verticem,
Pontificii ad sedem deportaris honoris; hõc
Te multa per sæcula receptõ, nobis semper
solenni salutationis institutõ prosequimur: VI-
VE PRINCEPS, PRÆSUL, SENATOR
Amplissime. Brevis quidem hæc plausuum Ja-
gelonicæ Palladis tessera, sed ingens immensi
voti argumentum est; dictio voce angusta, sensu
mentequè eò profundior, quò altiùs arcanis
cordis infixæ visceribus, præconcepta animõ
studia & erumpentem in voces urget affectum,
reluctantem verò interdum linguam in officium
consalutandi resolvit. Vulgarem & promiscuum
esse

esse plaudendi modum, non inficior, si laudatissima consuetudinis ratio habeatur: satis tamen festivum & solennem quodsi nostra in Optimum PRINCIPEM pietas & propensio pensetur. Quippe quod aliàs usuvenisse existimatum, in præsentiarum indispensabili obligationis jure à nobis vindicatur; id verò tantò libentiùs præstamus, quantò fortiùs vehementi amoris virtute ad augenda jubilantium gaudia, atq; publicos geminandos protrahimur applausus. Si porrò quò nam construantur artificiò, quâ elaborentur industriâ, qua cogitatione effingantur? quid opus ut solliciti angamur; suggerit amor quod negat ingenium: illos videlicet & officiosam in paginam transfundimus, & elevatori intonamus voce, quibûs publicam lætitiã, quâ cum universum Sarmatiæ Regnum, maximè tamen omnium florentissimum Poloniæ latus Diocesis Cracoviensis personat, amplissimè accrescere augmentis, summisq; augeri gradibûs autumamus. Profectò nihil in medium afferetur; quod aut in explicando ingenuæ mentis candore sincerius; aut in profundenda votorum plenitudine uberius; solennè Juventutis Academicæ VIVAT, intelligatur. Præsertim cum votivum hoc acroama ut alibi exhaustis jam pæne integris Oratoricæ facultatis viribûs, enervato eloquentiæ robore, totaq; absoluta oratione, ultimam applau-

plau
ex a
CIP
num
vota
con

Mag
ceda
ori
emo
Tib
ram
pre
gis,
sibi
den
mo
triu
ad
ant
clar
rul
qui
bû
aut
ner
nar
alic
du
pu
den

plaudenti sermoni coronidem imponit; nostro
ex aduerso more, laudibus Amplissimi PRIN-
CIPIS & PRÆSULIS præludit, sparsa verò per
numerosa folia & protensas aliorum Panegyres
vota & apprecationes brevi unius vocabuli in
compendio præsentat.

Enimvero quò titulò amplior magisq; festi-
vus Magno Tuo Nomini PRINCEPS Celsissime ac-
cedat plausus? cuius salus & integritas, quò stricti-
ori foedere cum communi Patriæ bono, & Ecclesiæ
emolumento conjuncta sociataq; esse creditur: dum
Tibi hanc concordibûs votis, unoq; labiò, prospe-
ram, æquabilem, perpetuamq; corde, animo, voce
precamur: ejusmodi declamationis genus eò ma-
gis, & Tibi perjucundum, & publico perquam plau-
sibile fore nobis persuasum habemus. Non invi-
demus sua Antiquitati salutandi officia: ritus, ceri-
monias Veterum minimè æmulamur, superbiant
triumphali pompâ ad fastum, insolescant splendido
ad ostentationem apparatu prisca tempora: excipi-
antur Magni Principes universo non tantùm ac-
clamante populo, humanis sed etiam vocibus gar-
rulus interdum pfictacus, erocitansve votivum
quidpiam immurmuret corvus; fulgeant lampadi-
bûs, tecta, Septizonia, Arcus, Pyramides, Obelisci,
aut excelsi in triumphum assurgant Colossi, coro-
nentur floribûs, Pariò marmore publici viarum ster-
nantur aditus; erit profectò inter horum solemnia
aliquid loci & plausui nostro, nisi fortè ad lucran-
dum Principum corda, promerendos favores pluris
putetur, fatuo assentationis colore sui oculos elu-
dere, mentem infascinare, quàm ardentes cordium

612 pyras in triumphales excitare ignes, seu sinceram
obligati pectoris teneritudinem votorum plenissi-
mo ore contestari. Accendat hodie Tibi PRÆ-
SUL Illustrissime festa lumina Cracovia, ut olim
viridantibus redimita fertis adventanti Neapolis Ma-
gno, aut Romanorum morem secuti, victrices præ-
ferendo palmas obviam PASTORI suo universi
procedant Cives, sternant pulcherrimo florum or-
natu Appiam, laborabunt nihilominus lumine tæ-
dæ, palmæ in ferales degenerabunt taxos, floridus
marcescet decor: nostris quæ erumpit de cordibus
purissimi amoris flamma non in æternum deficiet,
fatidicæ Musarum laurus, quibus sacrarum Tui
plantarum coronamus vestigia, perenne servabunt
fronde virente decus. Quid verò amabò arte exci-
tati ignes ad augendum hodiernum juvant applau-
sum? crassis potius hercle damnandi tenebris, ubi
Cracii Vavelli vertex ardet lætitiæ incendiò, Gen-
tilitiæ Majorum Tuorum Ceræ, totaq; *ILLUSTRIS-
SIMA SOLTYKORUM* *Domus* in honorariæ lu-
cis appensa sphaera, immenso quodam lumine, ve-
lut meridiano Sole, splendidissimum Tuum PRIN-
CEPS Celsissime irradiat Ingressum. Convo-
lent numerofo agmine ut quondam ad Cæsaris Au-
gusti triumphum futuræ prænuntiæ sortis alites,
quæ inusitato humanitatis compulsæ studiò, crebro
garritu & mussitatione sua salutationis certatim,
exsolventes officia, publicas acclamations accu-
mulent: quorsum hæc importuna garrulitas? quor-
sum ambidextra adulatio? tam procul à veritate
quàm procul à sensu remota, exesto infesta semperq;
feralis volucris; ubi *SOLTYKIA* Aquila Regio
clangore raucas crocitantium voces confundit, fau-

sta

Ha **PRINCIPI** suo auguria ferens. Liceat cui li-⁶¹³
buerit ad superstitionem declinante religione ut
Theodosio olim clementissimo & affabilissimo Im-
peratori, taurorum extis, & caesarum victimarum,
cordibus ad Capitolium progredienti viam sterne-
re, quid sibi vult nihilominus gulæ potius Aruspi-
cum, quam Principum gloriæ consecrata hæc vitu-
lorum caro? ubi Tu gloriosissimus æquè ac felix
cordium humanorum Triumphator ad Templum,
Pontificii honoris proveheris, omniumq; linguis
celebrandus occurris, ibi devincta pectora in prædā
spolium, & votivam heccatomben immolamus.
Dandum tamen aliquid honoris ob canorum respe-
ctum venerandæ Antiquitati, non omnes veterum
ritus reprobato, placet illa Memnonis statua, ad Solis
exortum vario concentu audientium aures oble-
ctans, quasi advenientem Phœbū hâc dulcî harmo-
niâ salutaret. Solem Te agnoscimus **PRINCEPS**
Amplissime, qui dum serenam vultûs Tui Majesta-
tē Cracium supra Horizontem attollis, dum Illu-
strissimos tuæ gloriæ radios Lechicum per Orbem
diffundis, amænoq; Tuo universa exhilaras aspe-
ctu, quis Tibi in nostris exorienti oris plausus non
occinat? quis lætum votorum concentum non ex-
hibeat?

Dignum est compensari prolixo gaudiō seram
salutationem, æquum Te **PONTIFICEM** Desi-
deratissimum officioso prosequi plausu, læticia ete-
nim pandit mentis arcana, nec in homine simul a-
mor & silentium morantur. Vita Civium es Ma-
gne **PRINCEPS**, quem in fidele Tui non anima-
bis obsequium? Cor populi vocari mereris, quem
non subditorum influxu tuæ gratiæ vivifices, cui

614 non lætum spiritum infundas? à quo communis hilaritatis fons & origo in singulos derivatur. Ades magna Præfulum Gemma, Magnus Lechiæ Senator, tantò avidiori pupillâ ab omnibus spectatus, quantò magis Diœcesi decus, Vavello pretium, Musis tutamen, Urbi præsidium, omnibus solatiû Tecum inferre censeris. Hinc universi Præsuleo tuo honori, & felicitati nostræ sicut applaudimus; ita præsentianimò & gestientibûs votis Te Pontificiâ ingredientem Cathedram gaudemus comitari. Habes præstò lætam Diœcesis frontem, Urbis faciem, habes effusa Civium pectora, & undiq; confluentis populi oculos ac animos in unum vel ideo compositos, ut Te omnes eodem plausu consalutent, eodem vultu ac cultu venerentur. Prospiciunt Te alii avidò oculò illum, qui Patriam inter malleum & incudem positam ab icu ferali conservas, alii frontis tuæ Majestatem reverentur, & ex reverentia rapiuntur in amorem, alii magnanimitatis virtutem admirantur, alii incomparabilem liberalitatem celebrant, omnes uno labio Patrem Patriæ Amplissimum, Senatûs Poloni Consuem in omnes Reipublicæ tempestates circumspectum & providissimum, Ecclesiæ Sponsum intimò dilectionis vinculo totaq; animâ agglutinatum, Diœcesani gregis Pastorem, Optimum, Coronati trino diademate Vavelli dignissimum Antistitem, Principem virtute gloria & honore Celsissimum profitentur. Ea ratione; ad auspiciatissimum Tui Ingressum auget sua solatia, Patria, multiplicat Ecclesia gaudia, sublimis Montis Regii vertex amplissimîs lætitiæ incrementis accrescit, ipsasq; nubes transcendere videtur, Urbs sua ampliat vota, Regni Schola votivo Musarum per-

sonat

sonat concentu, dant corda patientia plausum, ipsæ
Tyaræ gestiunt, quæ si per naturam loqui possent,
solæ Tibi prolixas laudes fundere, voceq; applau-
re solenni studerent. Talis tantusve Reipublicæ
Senator, Ecclesiæ Antistes, Cathedræ Doctor, Opti-
mus Severiæ **PRINCEPS**, Jagelonici Athenei
Cancellarius, dum omnium cordibûs diligendus,
omnium animis colendus, omnium linguis cele-
brandus ades: non Te novis dignari titulis, aut in-
usitato quodam salutationis ritu profèqui audemus.
Numen Te Terrestre veneramus, an potius Numi-
nis in Te auctoritatem reveremur, perinde non sa-
lutandum, sed ab omnibus adorandum intra nos
judicamus. Tracûm morem sequimur, ter digitò
labra compescendo impares nos esse tanto Hospiti
salutando profitemur: & inter tam alta silentia,
vocalis nihilominus cordium nostrorum acclama-
tio audienda se offert **VIVE PRINCEPS.**

Personuere hi plausus toties, quoties sive Coro-
nati Regnorum Soles depulsa tristi mæroris nocte,
sedata malorum tempestate, Polono exorirentur in
Cælo, ad quorum adventum aut Augustæ Majesta-
tis radiis accensa subditorum arsisse oportuit pectora,
aut raptò in gaudia exultare spiritu, aut per exigui o-
ris angustias de internis cordiû penetralibus in publi-
cum profilire expediebat læticiam. Sive quoties glo-
riosissimi post bella Principes, Inviçissimi post susce-
pta prælia Monarchæ, victricibûs coronati laureis,
numerôsò victorum hostiû comitati mancipiò, am-
plissimis onusti spoliis, triumphali in Regiâ provehe-
rentur curru, Jagelonice Palladis Athletis non aliud
intonatum Classicû, non aliud celeusma ingemina-
tum, idem semper omnium ora personabat **VIVAT,**

E

&

614 & exordium, & terminum, triumphis, plausui, & vi-
toriae imponens. Sive quoties Augusti Hymenaei
face accensum, clarissimum publicae felicitatis die
laeta concelebrabat Polonia; inter festivam circum-
quaque resonantem harmoniam, inter applauden-
tis Orbis tripudia, inter populorum vota, veneran-
tium officia, effusas passim gratulationes, Cracius
tamen Apollo idem semper cecinit epinicion, eo-
dem plausu caeterorum studia adauxit. Sive quoties
Cracias Turres, Civium corda, Reges, cara Pignora
Regum, Principes, Summiq; Imperatores fortunato
subintrarent pede, nostrum etiam solenne acroama
adventantium sequebatur vestigia, & inter popula-
res acclamationes validius caeteris insonabat. Hoc
& Te salutationis genere prosequimur, hoc cum
jubilo excipimus **PRINCEPS** Amplissime! non
vulgare est me hercule; quod non nisi Magnis Regi-
bus, Optimis Principibus, Summisq; in Orbe Viris
tribui concediq; solet. Quemadmodum ergo nemo
mortalium adeo est vitam pertaesus; qui crebrio-
res etiam longae vitae incolumitatis apprecationes mo-
lestius ferat: Nostrum pariter si optantium corda,
sed Tuum proprium & peculiare, si voluntatis no-
strae objectum attendatur, solenne **VIVAT** grata
ut speramus **PRÆSUL** Illustrissime mente, & sum-
ma tua complecteris humanitate.

Atq; hoc trito quidem, sincerò tamen voto, In-
genuae Juventutis Academicæ candorem, quem o-
bligatissimo erga Te **PRINCIPEM** suarumq; Mu-
sarum **PROTECTOREM** & **CANCELLA-**
RIUM Amplissimum nullâ respersum maculâ in
pectore fovet, testatum haberi velis. Non opis no-
strae esse fatemur; ut magnitudinem gloriae tuae te-

nuita-

615
nuitate eloquii metiamur, & Principes tuas virtutes, atq; *ILLUSTRISSIMOS MAIORES* tuos condignò celebremus encomiò, sed utiq; indocili numero, nudaq; prece coli non dedignantur Superi, si quis puram castamq; mentem sacras sui intulerit in *Ædes*. Non quantum sed à quali voluntate sit profectum perpenditur, & ubi defuerint vires, voluntas ipsa rectum petens laudem meretur, in magnis rebus, atq; perarduis negotiis, satis est etiam voluisse. Promptus itaq; officio, licet obsequiò impar, dum ad auspiciatissima Tui in Cathedram Ingressus solennia, amplissimam hanc laudum tuarum Provinciã aggredior; quod si eam dignè pro Majestate, dignè pro honore *CELSSIMI* Nominis gerere non potero: incredibilem tuam hac in parte appello Clementiam! ut imbecillitatis meæ conscius, id totum magnitudini gloriæ & virtutis tuæ velis tribuendum. Hoc nempe est Principibus Viris singulare decus & ornamentum, quod & Soli indulsit natura, ut tantò majorem gloriæ diffundant lucem, altiusq; in auge honoris consistent, quantò minùs tremula intuentium in eos potest vibrari pupilla. Salvâ igitur magnitudine tua *PRINCEPS* Celsissime, audeam Oratoriis periodorum funiculis immensas tuas metiri laudes; utiq; vastissima terrarum moles exiguo interdum puncto concluditur, & infinitus Cælorû ambitus palmari absolvitur circulo, nec eò tamen sua amplitudo decrescit. Summum gloriæ tuæ humilis non petet svada, procumbet ad Sacram Fimbriam prostrata dictio, & *PRINCIPIS* vestigia lambet: ut pote quia magnis animis læpiùs exilia placere.

Ez

Vivere

616. **V**ivere, commune mortalibus fatum, optimam
tamen conditionem eorum dixerim, quibus
Illustrissimæ Majorum Cerae primum vitæ accen-
dunt mane, reliquum diei quod superest, Aeterni à
radio Solis, & publica recte gestorum luce dependet.
Omnibus quidem vivendi fors una accidit, qua ex
parte vitalis trahitur aura, forte porro diversissima
vivunt, quorum ut nascendi, ita nec agendi conve-
niunt figuræ. Non est res magna vivere; sed iis qui
mediis oriundi de tenebris, ipsâ debilioris lucis sati-
antur usurâ, puriorem in radium quodsi audeant vi-
brare pupillam, cæcutiant: at quibus easdem cum
Sole Lucina posuit cunas, quos Aviti circumstant
splendores, lucidissima virtutum cingit corona, eo-
rum vitæ justum valorem quis statuet? quis pretiû
ponet? Quippe gravissimo Orbis judiciô ij. dun-
taxat hominum, fastis viventium computari me-
rentur, quos heroicus unâ cum alto sanguine à Ma-
joribus descendens præterquàm quod animet spiri-
tus, & immortalitati transmissa Avorum Atavorûq;
Nomina sui cum vita refuscitet: sed insuper pro-
pria rerum gestarû gloria, æviterna venturæ poste-
ritatis in memoria vivere & perennare facit. Hos
verò qui fluxa cum natura omnia induti mortalia,
eodem damnante cæpere & desiere fidere, solum ni-
hil post se relinquendo magnificum, quis de viven-
tium numero non meritò deleret. Gloriâ vivimus
homines; hæc si Prædecessorum comparata labori-
bûs, summis generosi sanguinis empta impensis, he-
roica succedentium nepotum virtute ad summum
provecta fastigium, natalem quorundam honesta-
verit diem, subsequenter ætatem clarissima illu-
strarint merita: Diis ego illos simillimos censerem;

quos

quos
tame
Palm
mata
prim
brav
virtu
glori
la te
in p
tissim
rum
inde
furan
tro r
quã
ima
offe
Pat
nuã
sup
Ery
hoc
virt
bula
tes
sciis
dole
clar
nali
Eju
adm
ne

quos licet sua virtus immortalitate donarit, magni⁶¹⁷
tamen interest, num Jove processerint Parentes,
Palmaris profectò est vitæ decursus, cui consum-
mata Majorum præludunt Olympica, illaq; à meta
primus movetur passus, ubi graves meritis Patres
bravium exantlati reportarunt laboris: quâ semitâ
virtutis dum magnæ incedunt animæ, eò tandem
gloriæ provehuntur, ut nulla hominum ætate, nul-
la temporum oblivione immortale eorum nomen
in posterorum memoria possit aboleri. Absolu-
tissimus ejusmodi dicendus dierum numerus, quo-
rum primum instans, plura exacta revocat sæcula,
indeficienti virtutum æternitati cætera commen-
surantur momenta. Dixerat quispiam vitam thea-
tro non absimilem; optime: quæ scena spectabilior?
quàm dum Illustres Aborigenum Cerae, Atavorû
imagines, parti Amiliorum triumpho primo sese
offerunt obtutui; dein heroici ausus, suscepti pro
Patria labores, transacta laudabiliter merita, conti-
nuata serie visenda succedunt. Hæc est me hercule
superabundans vitæ plenitudo, quæ in ipso fonte
Erythræum purpurei sanguinis exhaurit Oceanum,
hoc ingens pretium usuræ cui intrinsicus valor à
virtute accedit. Quibus nobilis Lucina alta cuna-
bula struxit, almò nascentes excepit gremiò, infan-
tes pavit Junonis lacte, Divæ Charites evolutos fa-
sciis, ad generosos formârunt gressus, magnam inq;
dolem ad egregios composuere mores, eorum præ-
clara nomina famâ celebrantur, monumentis An-
nalianum mandantur, immortalitari propagantur.
Ejusmodi sublime vivendi genus singulare & rarum
admodum est; Magnis duntaxat in Orbe commu-
ne Viris, per Thronos, Purpuras, Fascesq; vagatur,

620 ad præsentis ævi invidiam non sine omnium stupore
re jactat. Sequar tamen in dubiis tutiorem naturæ
agendi modum, quæ à minoribus incipit ut ad sū-
ma perveniat: quanquam in Laudibus nostri PRIN-
CIPIS omnia maxima sint, quidve minus vocari
possit, non reperio. Quare ut condignè Amplissime
PRINCEPS adoreris, habendus est præ primis
tuorum Natalium respectus, ut solenniter scribaris,
purpureo alti sanguinis rubiconi intingam pennam,
ut rectè supra lineam Familiæ cadas, regulam pro-
cedentiæ per Atavos Avosq; admovebo, ut plausibi-
liter Nomen Tuum proferatur, Majorum caracte-
re notabitur, ut dilucidè claritudo sua appareat,
Illustrissimas accendam Ceras.

Domus Tua Celsissima Magne PONTIFEX
communi superior fato, à primis fundamentis altū
gloriæ tenuit, architecto Magnorum Heroum labore
ad summum honoris provecta, semper in culmine,
semper in fastigio consistit. Ruunt alibi in se ma-
gna summisq; stare diu negatum, quia tempore
mensurantur: Domum Tuam æternitas metitur,
& ideo sæculis solidatur, ætatibus renovatur, non
suis è cardinibus fatorum violentiâ movetur, non
tempori cedit. Præcella SOLTYKIA *Domus Au-*
gustum honoris Capitolium est, in eo Divini He-
roum vultus, cara Deorum sobole Dædalos & My-
rones opera sua & labore absolvente nobili merito-
rum cælaturâ sculpti & ad vivum expressi visuntur,
in eo triumphales Arcus, victricia Septizonia, Py-
ramides & Colossi, Symbola heroicæ fortitudinis
ad sæculorum admirationem assurgunt, tum prin-
cipe loco Toga & Sagum fasces & secures, pacis &
belli insignia in eo congesta repositaq; spectantur.

Quid-

Quid
arum
hono
hanc
ris &
por!
vider
gia d
habu
Fasc
rit, v
verit
rari,
toru
Null
opor
fissim
Ami
trop
Herc
Thro
non
tu C
mag
Illus
gula
ciam
ratio
Orb
dicu
pisc
p
dum

Quidquid fortuna volubili sua rotâ cæteris Famili-^{621.}
arum invexit splendoribus, quidquid Sarmaticus
honor Altissimis concessit Profapiis, totum id in
hanc Domum coacervavit, ut meritò ipsius hono-
ris & fortunæ hæreditaria dici mereretur. Nec stu-
por! nunquam non potuit non elevata Stirps ista,
videri, quæ prima sua ab origine per apices & fasti-
gia dignitatum gradiens semper altum petebat, nec
habuit quò se demitteret, cùm vastissima Dominia
Fascibûs, Mitris, Imperantium Sceptris impleve-
rit, victricibûsq; Heroum Laureis omnem cumula-
verit oram. Nullò non sæculò non debuit hono-
rari, quæ omni ætate, de Religione, Patria, & mul-
torum Regnorum felicitate optimè merebatur.
Nullo non in loco celebratissimam apparere non
oportuit, quæ ubivis Gentium & terrarum glorio-
sissimis commendabatur gestis. Præter triumphales
Amiliorum currus, præter assurgentes vernantium
trophæorum sylvas, præter victoriosos Magnorum
Heroum arcus, eminet etiam Augustis Cæsarum
Thronis, abundat maturata titulorum messe, fortes
non solùm Bellatores in acie, etiam graves in Sena-
tu Consules recenset, ut nihil desit, quod aut ad
magnificentiam, aut ad Genis Vestræ splendorem
Illustrissimi PROCERES desideretur. Quæ sin-
gula ut evidentiùs declarem, & quasi oculis subji-
ciam, liceat jam ad **DOMUS** Vestræ principia O-
rationē reflectere, utiq; nec Soles se lucido evolvunt
Orbe, nisi aurora præcesserit, nec Olympus conscē-
ditur, nisi priùs ad radicem constiteris, ut gemmam
pisceris Erythræum petendum.

Prima Celsissimæ **SOLTYKORUM** Profapiæ
dum diligentius initia exploro, talia vel in primo

G

sele

622 sese offerunt limine, ut potiùs perfectò consumatũ
opus artificiò, & omni numerò absolutam sui stru-
cturam videre mihi videar. Cæpit illa qua finis e-
rat, primordia tanta pauca admodùm nomina ha-
buere. Quid mirum? ea est rerum illustrium natu-
ra, ut origine sua nunquam parvæ, semper appare-
ant ingentes. Tumescunt quidem ex atomis mon-
tes, sed non nubiferi Atlantes qui bajulis humeris
grandem Cælorum sustinent molē: exiguis flumina
arctantur fontibûs, sed non immensa æquora, quæ
ambitu suo integram circumalluunt tellurem: men-
sibûs crescit, donec cornua impleat Phoebe, sed non
serenissimus Astrorum Princeps, qui in primo etiã
maximus conspicitur ortu: explorant pupillam pri-
usquàm Solem aspiciant Accipitrum pulli, sed non
Regia Aquilarum propago, quæ simulac nascitur
toto lumen haurit aspectu.

Prænobilis **SOŁTYKIUS** Sanguis jam tum
cùm e suis fontibus erumpere cæpit, fluvius naviga-
bilis erat, subito foecundantibûs omnia aquis, per
Imperia & oras diffusus in purpuratum excrevit Ma-
re. Ubi Vandalus Poloniae in Balthydem se exo-
nerat, inde originem **SOŁTYKII** Sanguinis Histo-
riarum monumenta derivari testantur, sensim va-
stissimos terrarum emensus tractus, ad Borysthenis
usq; & Tanais ostia deflexit. totumq; per orbem
dispersa flumina suum revocavit in amnem. Rega-
lis Prussiae (ut Annalium fide docemur) Regiæ Aliti
Avitum fundaverat nidum, ex quo magnanima
SOŁTYKORUM propago publicum evolavit sub
Solem Regio hæc ut cætera naturæ quibûs abun-
dè cumulat beneficia præteream, situ suo Arctoã
Mundi sub plagam divertit, indomitorũ belli Mar-

tisq;

tisq;
Te, h
bet,
glori
nibu
conf
TYM
ramu
dio;
NÆ
Non
cont
qui C
fend
seam
dium
in ar
pron
runt
Prus
præv
mili
dece
Mag
mab
SOŁ
phal
repr
Idem
PRO
prof
rime
SOŁ

risq; Cultorum omni sæculó feracissima fuit. Huic⁶²³
Te, huicce tuos. PRINCĒPS Aborigenes Orbis de-
bet, his terris, cedat terra, (Cretensis partus) Jovis
gloriata cunabulis, & geminis Delos reparata Numi-
nibus, & alumno Hercule nobiles Thebæ, fidem
constare nescimus auditis, Semideos Heroas SOL-
TYKIOS Prussia dedit, quos videmus, colimus, mi-
ramur. Verùm tacita hinc quorundam studia subau-
dio; quòd cum Prussia natale solum SOLTYKIA.
NÆ asseram Prosapia Illustrissima tamen eorum
Nomina subtriceam; quinam SOLTYKII acies
contra hostes instruxerint; qui signa prætulerint?
qui Castra præcesserint? qui Poloniam strenuè de-
fenderint? sanguinem profuderint? minimè recen-
seam, nec signa, tabulas, munimenta Domûs in me-
dium adducam. Hæc si à me quispiam quærat, aut
in animo secum reputet, ad tollendum dubium in-
promptu est & ratio & argumentum. Signa quæ-
runtur? nonne eadem sunt SOLTYKII quæ &
Prussiae Arma? eadem utrisq; Aquilæ ad præliaria
prævolabant negotia, sub iisdem auspiciis & Prussia
militârât SOLTYKII & SOLTYKII pro Prussia
decertârunt. Eadem Heroicâ dexterâ & Patria
Magnos Heroas SOLTYKIOS ad generosos for-
mabat ausus, & strenuissimi BELLATORES
SOLTYKII victrici palmâ, in Natio Solo trium-
phales plantârunt laurus, irrudentia hostium strenuè
reprimebant agmina, & terga fortiter cedebant.
Idem Ensis utrisq; communis, quem non aliter
PROVINCIA sive ad vindicanda jura, sive scelera
proscribenda, sive metandum Castra, sive hostes pe-
rimendos vibrari voluit nisi per strenuas manus
SOLTYKORUM Assertorum Libertatis, Justi-

624
tia Vindicum, fortissimorum militiae Ducum.
Eadem Coronæ sive post cælas acies, expugnatas
Urbes, servatos Cives, profligatas Classes, Campe-
stres, Murales, Obsidionales, Navales, & Patriã
triumphantem, & Victorũ filiorum tempora præcin-
gebant. Inde aut totam Prussiam in Illustrissima
SOŁTYKORUM vixisse Domo, aut solos SOŁ-
TYKOS ut olim pro Roma Fabios, pro Prussia
pugnâsse credamus necessum. At tabulæ munimē-
ta petuntur; quæ tabulæ? hæ in bello Moschovitico
unâ cum fortissimo Bellatore SOŁTYKIO abreptæ,
& in Rossiã abductæ sunt, atq; universa Pervetustæ
Domûs historia hostibus in prædam & spoliū
cessit. Quæ ut clariùs intelligatis rem ut gesta sit,
enarro. Insonuerat Gentium & terrarum ubiq; vo-
cale Magni SOŁTYKORUM Nominis echo,
transcendit Patrios limites, per Regna & Urbes voli-
tans nuntia tantorum Heroum gloriæ fama, narra-
bantur eorum facta, celebrabantur gesta, laudabatur
etiam in hostibus virtus, animum generosum & cor
impavidũ etiam feri stupebãt populi, non tamen sinè
invidia audire, sinè livore ferre, sinè æmulatione lau-
dare, famã, gesta, virtutes potuerunt. Acuit tandẽ
hæc optima Virorum portio famelicam Roxolanorũ
orexim, arrisit insano insipidæ gentis palato, hoc glo-
riæ condimentum, placuit tantis Struthionum sto-
machos innutriri cupediis, jamq; dentes armant, ut
Loricatos Hectores velut minorem absument bolũ,
Intentat ergo Polonis arma Moschovia, numerosum
conscribit militem, castra conficit, maximum im-
pensi auri, profusi sanguinis susceptorum laborum,
totiusq; exacti belli in eo statuens pretium, ut gẽ-
mas Virorum SOŁTYKOS Lechicæ excutiat

Coro-

Coro
(sic Su
prælii
parabi
Kll m
inimi
trã Jo
rueren
Aqui
nec so
Toga
fortes
cerne
torum
Imag
exact
quos
ria Pe
lium
quã t
buere
boni!
edisse
matio
fortu
celeu
C
SOŁ
imma
se iri
virtu
Gent
xeric

Coronæ. Nec spes elusæ, successit adverso Marti⁶²⁵
(sic Superis fortunam Regnorum versantibus) alea
prælii, ingenti Polonorum clade, in hoc tamen irre-
parabili damnô: nam dum dexterrimi SOËTY-
KII more suo, nativa calcar virtute addente, primi
inimica invaderent Castra, & velut excussum dex-
trâ Jovis tonitru victoriosissimi Herôes in hostes
ruerent, unus eorum Imperatorias altiùs insectatus
Aquilas cessit in prædam furentum. Unus cessit,
nec solus; cesserunt omnes sui Majores, sive qui in
Toga graves censebant Consi, sive qui in Sago-
fortes bellabant Hæctores, sive qui in Areopagis de-
cernebant Aristides; cessere vivis sanguinis & meri-
torum coloribus adumbratæ Avorum Atavorumq;
Imagines, cesserunt Æmiliorum triumphi, Scipionû
exacta prælia, omnes semel dico SOËTYKII quos-
quos in ante coluit & mirabatur Polonia (ubi Histo-
ria Pervetustæ Domûs ab hoste abrepta est) in spo-
lium cessere. Quid tantæ victoriæ deesse potuit?
quâ tot celebres SOËTYKORUM victoriæ occu-
buere, & ipse triumphus captivus ducebatur. Dii
boni! quis hic publica gestientis Rossæ gaudia
edisserat? quis plausus? quis festas voces? quis accla-
mationes? gratulabantur sibi invicem tantâ singuli
fortunam, jo triumpho! ipsum audiebatur, lætum,
celeusma usq; ad ipsos Cælos pertingebat.

Captivus tandem dum in Moscoviam abducitur
SOËTYKIUS, inter sylvestres Faunos, aut ubi
immanes Tygrides sua cubilia sternunt damnatum
se iriautumans, Patriam ex improvise offendit, eò
virtuti suæ gloriosiore, quòd feram & barbaram
Gentem ad cultiores mores, & humanius vitæ redu-
xerit institutum. Ita porro; heroica Virtus extra

H

omnem

omnē servitutis ubivis versatur metū, libera plene,
 & nescia portare jugum. Erythræi ut pretiū gem-
 ma, etiamsi cæno obruatur, nativam nihilominus
 pulchritudinem retinet, sic virtus quòcunq; eam
 projeceris, suam vim exerit, sive in libertate sive in
 carcere, adversis sive prosperis rebus. Tuta sunt He-
 roibus discrimina, ubiq; terrarum patet gloriæ cam-
 pus, quocunq; palmari processerint passu, nunquam
 sine comitatu honoris. Quàquà versum Macedo
 movit victoriosum pedem, ubiq; laurus & trium-
 phales excresebant Corymbi, sive Tyrum expu-
 gnabat vel Bactra, sive Euphratem mariaq; tranabat,
 sive frondiferas præteribat sylvas, sive gelidam ten-
 debat ad Arctum, Magnus omni locò & Gentium
 terror. Triumphanti sive captivo par fortuna mi-
 litat SOLTYKIO, ab ubere quidem Matris Polo-
 niæ amotus, nec tamen Moscoviam novercam sen-
 sit. Imò si Lechiæ & Rossia Conditores germanos
 fuisse Historiæ evincit autoritas, ab utraq; Sorore
 SOLTYKIOS amore & honore fuisse habitos, An-
 naliū fastis docemur. Eâdem pæne claritate &
 fulgore seu in Lechico Cælo, seu Hyperboreo A-
 xe Illustrissimum sui radiavit Nomen, imò quantò
 propiùs versùs Polum accesserat, tantò elevatori
 honoris cernebatur in gradu constitisse. Confederat
 in Curulibus, tenuerunt Clavas in Polonia gravissi-
 mi Senatores, invictissimi Duces SOLTYKI, in
 Rossia quoq; pacis & belli librarunt momenta, æ-
 què in Toga efficacibus consiliorum oraculis serva-
 runt Cives, Justitiæ protexerunt Asyla, legum mu-
 nimenta propugnârunt, ac in Sago fulmina belli
 Scipiadas, contra hostium colluviem adversis oppo-
 nendo pectora rebus sese præstare siveverunt. Domi
 per

per fa
 Imper
 me cr
 dation
 si prin
 gesta
 ut in
 fuscip
 spiritu
 ad lau
 plurim
 ma su
 merar
 P
 pere
 bilitsi
 Illustr
 Statu
 plaus
 lanæ
 tissim
 mina
 ubi ja
 Patri
 videl
 inops
 funel
 brū
 absun
 MUN
 riger
 confi
 quide

per fasces numerârunt Avos, foris per Majestates & 627
Imperantium Thronos. Longam viam aggressurū
me credo, in qua & absolutissimæ fatiscerent gra-
dationes, si dexterrimos Heroas **SOŁTYKIOS**,
si primos quibus fungebantur honores, si strenuē
gesta Ministeria, atq; gloriosa eorum in Rossia facta,
ut in chartam hanc traducerem, extra Patriam iter
fufcipere vellem; & Oratorii quippe extenuarentur
spiritus, & robur eloquentiæ deficeret, quia tamen
ad laudem Tuam **PRINCEPS CELSISIME** facie
plurimum cognatus Majestatibus honos, Dignissi-
ma sui Nomina licet non orando complectar, nu-
merando nihilominus absolvam.

Pluribūs **SOŁTYKIIS** quos compendiosa ca-
pere non potest Panegyris altō adoratis silentiō no-
bilissimum aliquot Tuorum Aborigenum agmen
Illustrissimus **MICHAEL SOŁTYK** Minister
Statūs & Palatinatus Præsuleo Tuo Ingressui in ap-
plausum ducit. **MICHAELEM** memini, Roxo-
lanæ Assertor Gentis, Hyperborei Gradivi ferven-
tissimus spiritus, Civium salus, & hostiū amor no-
minandus potius erat. Ille critico Imperii in statu
ubi jam omnia desperata essent, & extrema lethali
Patriæ vulneri adhibenda forent remedia, dum jam
videlicet & Gentis totius Caput mentis & consilii
inops summo servilis pœnæ cruciaretur dolore, &
funeltō bellorum incendiō ingens Moscoviæ men-
brū (ni potius maximo commensuraretur corpori)
absumptum victrici ferrō Bellicosissimi **SIGIS-
MUNDI** Poloniae Regis rescindendum expor-
rigeretur, ingravescenti morbo maturō prospexit
consiliō, sicq; saucium sanavit Patriæ corpus, ut ne
quidem cicatrix supereslet. Ferme actum fuisset

628 de Rossia, ni jam jam prolabenti infractus Alcides
fortes supposuisset lacertos. Ad SIGISMUNDUM
Poloniarum Regem nomine Procerum & Maje-
statis Legatione functus Filio sui VLADISLAO
dum concordibûs omnium votis Moschoviæ defer-
ret Solium, simul Patriæ amissam pacem, Civibus
fortunas, Incolis vitam & desperatam restituit salu-
tem. Ingens adeo quia vastissimi terrarum Domi-
nii negotium fortunato pertractavit successu, fortu-
natori consumavit eventu, tantumq; veneranda
oris sui Majestate atq; summâ animi prudentiâ effe-
cit, ut ex illo didicisset Orbis: *Summos posse Viros &
magna exempla duros, qualibet in Patria crassoq; sub ære nasci.*

Prodit ordine secundus, nemini alter Senatoria
PALATINUS Majoris Novogardiæ venerandus
Togâ, tota verò metuendus Bellonâ Exercituum
Imperatoris Majestatis DUX fortissimus JOAN-
NES SOŁTYK, tantò dicendi genere sublimior,
quantò bellica insignior virtute. Hic dexterrimus
Bellator dies vitæ suæ dies Martis censuit, nec aliò
calculò nisi per victorias numeravit, non alia ei
optabilior feria, nisi quâ cruento præliorum vacas-
set negotio, non alia potior festivitas, quàm mil-
lenas hostium turmas in victimam sacrare Gradivo.
Inter pugnacissima sui ævi nomina Alcides aut De-
cius Septemtrionis vocandus, quoties inivit sævi
certamina Martis, semper Moschovia invicta & glo-
riosa omnem Scipionum Marcellorumq; fortunam
sub auspiciis vicisse fertur. Castra Ducum Dux ipse
absolvit, cujus sub imperio Clavæ, Rossius Mavors,
bellandi artem tractavit, & optimè profecit. Præli-
ares ejus Aquilas semper prosperans sequebatur for-
tuna, ipsaq; frontem aciei occupabat victoria. Mi-

lita-

litares
ipsis la
æmulu
la con
laurea
fiæ di
storiis
quæ d
quam
velut

Pa
PET
honor
Domu
riæ m
unus
diæ i
pump
la, ut
diuti
servat
ram G
sed le
emen
tempe
causat
sævîs
vonio
arsille
irrigu
fos, qu
sent a
cali gl

litares ex arena tunc legiones subducebat, cum aut
ipsis lassati victoriis exercitus fatiscerent, aut ubi jam ⁶²⁹
æmulus defecisset Gradivus. Quot hic Heros bel-
la confecerit, quoties adversa fuderit castra, quot
laureas legerit, triumphos reportarit, publica Ros-
siae divulgat fama, legitur Annalibus, docetur Hi-
storiis, Parentes natis, & Avi Nepotibus narrant,
quæ dum miratur & auscultat posteritas, non tan-
quam transmissa & præterita, sed cum spe metuq;
velut præsentia attonita intuetur.

Par Magnorum JOANNIS Filiorum, gemini
PETRUS & BORISSIUS Tyndaridæ, quantum
honorariæ lucis splendore, Illustrissima Celsissimæ
Domus adauxerint lumina, Roxolani fasti & Histo-
riæ monumenta loquuntur. PETRUS SOLFYK
unus de gremio Purpuratorum Patrum, Novogar-
diæ itidem Palatinus, Vir consiliò & favore Princi-
pum perquam celebris. Diu longa laborarunt sæcu-
la, ut gravem hunc Consum Rosiæ suppeditarent,
diutiùs felicissimum internæ & externæ pacis Con-
servatorē tædiosa sui Patria præstolabatur. In sphæ-
ram Gentis Togatæ non prepeti ut Aurora, cursu,
sed lento, more Solis processit passu. Sol temporū
emenior pro diversitate signorum diversimodè at-
temperat auram, nunc tempestates ciet, nunc sudū
causat serenum. Sic & Ille, florente pacis oleâ, ne
sævus marcesceret Aquilonibus, lenes providebat Fa-
vonios, ardentibus Bellonæ ignibus, ne domorum
arsissent tecta, ipsiq; nimio æstu adurerentur Cives,
irriguos fronte profundebat ludores, tamq; pretio-
sos, qui nec toto Gange aut Pactolo condignè pos-
sent æstimari. Implevit publicam famæ tubam vo-
cali gloriæ sonò, ut etiam extra Patrios limites No-

630. men ejus virtusq; audiretur. Togam detulit, sed Sa-
gum induere paratus si ita res Patriæ poposcissent.
Senatoria consenuit in Curuli, absit tamen ut otio-
sum dixeris; sub Dio quoq; pro Civium excubare
salute æquè illi fuit solenne. Annorum & merito-
rum plenus numero, maturas Orbis spes & expe-
ctationem implevit. BORISSIUS SOELYK Cu-
riæ Moschoviticæ Supremus. MARESCHAL-
CUS honoris & virtutum pondere gravis, non im-
meritò Regni Scipioni innixus, solidiora tamen à
meritis suis, quàm ab hoc, gloriæ perennaturæ ei-
dem fulcra accessere. Respondit in omnibus suo
muneri ex assè, ut dignitas tanti honoris, & Mini-
sterii officium poscebat, in eo nihilominus functio-
nis suæ immemor, quod cùm ad illum pertineret
silentia præstare, in virtutis suæ applausum omnes
reddidit vocales. Nemini quidem fas publicè lo-
qui, nisi cui vocis potestatem detulerit, hoc tamen
ad se maximè attinere Oratores sentiunt, quibus suæ
gloriæ amplitudo, quanquam disertissimi audiri vel-
lent, ora compressit altumq; imposuit silentium.
Egit ille anteambulonem suo Jovi Mercurium, vir-
gam quam prætulit, ferreas hostibus compedes, au-
rea Civibus sæcula designabat. Quodsi & more ca-
ducei, quispiam in Scipione ejus alas requirit, has
quæ per Regnorum volitat aures fama submini-
stravit.

Secundus dein Illustrissimus MICHAEL SOE-
LYK calamo occurrit, seq; in paginam effundit,
primus tamen ex eo dicendus, quòd Celsitudinem
alti Sanguinis usq; ad Thronos & Majestates prove-
xerit. Hunc quò condignò prosequar encomiò?
styli altitudo non suppetit, cui Soliorum fastigia

sele

sele i
cui. In
xerun
cujus
impul
tur, p
æquè
anima
bulosa
revoc
(a) Di
confe
Celsi
renter
CEP
omni
dine.
Eryth
inæsti
gemm
præno
ALEX
tissim
alii qu
tèq; p
sissima
tur Pr
siliò q
nuper
eadem
daret
Nec i

(a) Sereniffi
dex

se in adorationem demiserunt profundissimam
 cui Imperii Sceptra in triumphales gloriae se infle-
 xerunt arcus. Dixero Primum Regnorum Mobile?
 cujus nutu tota Septentrionis rotatur moles, cujus
 impulsu Coronati orbis suis de cardinibus moven-
 tur, parum est; Diis quiddam commune habet, cui
 aequè facile furtivo Promethei spiritu clanculum
 animata Paelia ad aeternas damnare noctes, ac ne-
 bulosa obductos tempestate genuinos Regnorum
 revocando Soles in Avicum substituere Thronum,
 (a) Dixero Patrem Patriæ, seniô gravem, laboribûs
 confectum, gloriâ provectum, parum dixi; ni etiam
 Celsissimæ Familiæ Tetrarcham, Imperatorum Pa-
 rentem dixero. Hic est apex gloriae Tuæ PRIN-
 CEPS Amplissime, hoc summum honoris fastigiû,
 omni eminentiâ superius, omni elevatius Celsitu-
 dine. Concrevit videlicet in purpurati Sanguinis
 Erythræo favorabili Cælorum foecundante influxu,
 inæstimabilis Moschovitico inserenda Diademati
 gemma SERENISSIMA ANNA SOLTYKIA
 prænobilis MICHAELIS Propago JOANNIS
 ALEXII Rossia Imperatoris Throni & Thori Le-
 cissima Consors, summus amor & pretium, nec
 alii quidem inseri debuit annulo, nisi quô longè la-
 tēq; patentia per Asiam & Europam Regna Cel-
 sissimæ SOLTYKIÆ aeterno foedere desponsaren-
 tur Prosapia. Ita actum est arcanô Deorum con-
 siliô quæquæ in melius ordinante, ut quæ Domus
 nuper captiva cum triumpho deduceretur in Rossia,
 eadem ipsa mutante fortunâ vices, victorioræ jura
 daret Genti, & supremos Imperii falces teneret.
 Nec in una duntaxat SERENISSIMA ANNA

Iz Domus

(a) Serenissimus Michael Federowicz Rossia Imperator, à quo Moschovia rebellis desciverat, dexteritate MICHAELIS SOLTYK in Patrium Thronum restitutus est,

632 Domus regnavit SOLTYKIA, descendit fecundus Sanguis continuato torrente in Nepotes, influxit in posteros, perennat in Nepotibus, in posteris regnat. Nulla est in Septentrione Majestas, cui Muricem hic sanguis non tinxerit, nullum Soliū, quod non de hac Arbore excisum, nulla Purpura non confanguinea, nullus non affinis honor.

Erat *SERENISSIMA ANNA SOLTYKIA* Ternionis Filiarum *CATHARINÆ CAROLI LEOPOLDI* Principis Meeclemburgensis, *ANNÆ FRIDERICI KETLERI* Curoniæ & Semigaliæ Ducis, dein Rossia Imperatoris Lectissimarum Conjugum, & *PRAXEDIS* præmaturō Orbi ereptæ fatō, ex *JOANNE ALEXIO* susceptarum, fecunda *MATER*. Erat *ELISABETHÆ CATHARINÆ CAROLI* Meeclemburgensis Filia, *ANTONII ULRICI* Principis Brunsvicensis de Wolfenbütel Consortis æstimatissimæ, tandem post facta *ANNÆ IVANOVIAE* in Imperatricem nominatæ, *AVIA* veneranda. Erat *ELISABETHÆ PETRI* Magni *ALEXIEWICZ* Filia feliciter ad præsens Sceptra Imperii moderantis, & *ANNÆ* itidem *PETRI* Magni Filia *CAROLI* Principis Holstiniensis de Familia *GOTTORPEORUM* sponsæ Dignissimæ fortunatissima *AMITA*. Erat *PETRI FEDEROWICZ* Magni ad præsens *ROSSIÆ* Ducis, Patre *CAROLO* Principe Holstiniensi procreati, futuri in Thronum Successoris *AVIA*, *PAULI* verò *PETROWICZ* Magni Ducis Rossia Filii & Imperii Hæredis *PROAVIA SERENISSIMA*. Antiqua & moderna sunt, quæ refero *SOLTYKIÆ* monumenta *DOMUS*, perenniantanti Nominis gloriæ argumenta, ex quibus discat

poste-

poster
rit æta
Augu
in Du
mum
sæcula

Li
curios
SOL
Patria
Patui
loniæ
ita lau
gia nu
gravit
præcl
pensa
honor
intem
Nativ
RUM
phæo
excre
ubi ta
rum
frond
sibi q
lem q
Tyras
grum
Russi
tracti
crebr

ur

posteritas, quantum natura & virtus longa insudâ
rit ætate, ut nati natorum, & qui nascuntur ab iis
Augustissimum in Imperatoribus, Serenissimum
in Ducibus, Celsissimum in Principibus, Illustrissi-
mum in Proceribus SOLTYKIUM tradant per
sæcula Nomen.

Libet jam in Patriam redire; ne aut ego foris
curiosus, domi peregrinus videat, aut Illustrissimæ
SOLTYKORUM Prosapie maximos etiam in
Patria defuisse honores quispiam temerè præsumat.
Patuit profectò Magnis Heroibus inter hilaria Po-
loniæ tempe ut vastissimus semper gloriæ campus,
ita laudatissimæ Eorum virtuti ad dignitatum fasti-
gia nulla viâ ardua fuit, nulla ad Capitolium Appia
gravibus Patrum trita vestigiis uspiam extiterat
præclusa. Radiarunt in Firmamento Ecclesiæ ap-
pensa Celsissimæ Domûs Luminaria, Illustrissimos
honorum ad Soles SOLTYKIA Ales dignitariae
intenta luci semper generosam explorabat pupillâ,
Nativum Prusiae Solum Heroico SOLTYKO-
RUM foecundum sanguine, alibi in auream tro-
phaeorum adolevit messem, alibi in sylvas laurearû
excrevit, jamq; nec palmus glebæ superfuerat, non
ubi tamen victrices palmae triumphali fortissimo-
rum Heroum plantatae dexterâ viridanti vernarent
fronde. Fugit ergo otia virtus operosa, novam
sibi quærit Coloniâ, antiquatam offendit, est ta-
lem quam potius condere debebat. Nimirum quâ
Tyras & Borysthenes celebres Orientis fluvii ni-
grum se exonerant in Mare, illuc Regio extremû
Russiæ Rubrae latus occupans, amplissimis quidem
tractibus protenditur, est vastâ solitudine horrida,
crebris Tartarorum, Scytharum, Cosacorum &
barba.

694 barbarissimæ gentis incursionibûs infesta, multis a
sæculis suppare tanto negotio operarios præstola-
batur, quorum operâ exculta, & rei Oeconomicae
proventu æmulis decertaret cum terris, & Heroica
(quo maximè eguit) Civium & Accolarum suorû
virtute à grassanti interliminiô hoste strenuè tuta-
retur. Utriq; fortunæ boni Superi providerunt,
ubi Magnis Heroibus SOLTYKIS Regali è Prus-
sia in Bractaviensem, Kijoviensem, Czerniechovi-
ensem Palatinatus Patriis cum bonis, & A vita trās-
latis virtute novas posuere sedes. Excubarunt Ot-
tomanicam ad Portam vigiles pro Polonia Anni-
bales, ne quis armorum sonitus ex adverso perstre-
peret, qui placidam Patriæ turbaret quietem. Cæ-
lum non animum mutârunt, idem ipsis fervens ad
prælia spiritus, sive Septemtrionalibûs incaleferent
pruinis, sive Oriente animarentur Sole, eadem utro-
biq; dexteritas, idem merendi campus, & præmia
æqualia virtuti. Tot tantorumq; Heroum si nomi-
na, si res gestas atq; virtutes vellem percensere orâ-
do, Chronologum stylus ageret necesse, & Orato-
rius numerus facilè in Arithmeticum desineret. Li-
ceat tamen intrâ Domûs Tuæ Atria clarissimas A-
vorum Atavorumq; Ceras intueri, favebis amicô
benevolentiaæ tuæ radiô PRINCEPS, Tibi tri-
buet, quidquid ex illis lucis & Majestatis leget, quid-
quid decoris prehendet tuum in ornamentû cedit.

Præsentat se primò augusto in vestibulo præ-
celsa VLODIMIRII SOLTYK CZERNIECHO-
VIENSIS PALATINI Tui ABAVI Imago, cujus ve-
nerandum vultum & grave supercilium virtus A-
pelles purpureo alti sanguinis depinxit colore.
Quæ ipsi non inest vel ex primo facilè noscenda,

aspectu

aspectu
in radi
oculis
occupa
mius t
scrutor
mitate
TYK
nem n
suos ne
tollo,
grandi
stupor
desse
quibûs
duntur
intent
quiore
non fe
deban
ni, Sve
& om
Ukrain
renti C
facoru
Panno
Czern
amilla
in serv
rogati
Alios
dium,
munio

635
aspectu animi claritudo mentisq; serenum? quæ non
in radiante fronte spectatur Majestas? quæ non ex
oculis affabilitas emicat? quæ non genas Charites
occupant? species certè hæc digna imperio. Inti-
mius tamen & dempto cortice tanti Viri dum per-
scrutor naturam, innatam quæ se offert magnani-
mitatem non laudo, commune quippe hoc SOL-
TYKILS naturæ beneficium, Heroicam fortitudi-
nem non celebros, virtus hæc unà cum sanguine in
suos nepotes descendit, honorem Palatinū non ex-
tollo, quippe in hac Domo omnes sunt hæreditarii,
grandius aliquid animum subit, quod & Orbem in
stuporem rapere videtur Vixerat hic SENATOR
describendis illis potius quàm narrandis temporibus,
quibus in Lechia fortunam ipsa fata conjurasse cre-
duntur. Integer ferè Mundus uni Poloniae arma
intentavit, finitimi populi, pluresq; etiam longin-
quiores in Reipublicæ corpus vibrarunt tela, jamq;
non ferire sed exanimare etiam animosissimos vi-
debantur. Nimirum Hunni, Pannonæ, Transylva-
ni, Svecones, Gotti, Vandali, Finni, Lippi, Moschi
& omne hostium genus vim Poloniae inferebant:
Ukraina avulsa, Czerniechovia cessit in prædam fu-
renti Gradivo, Podoliaq; pars nobilior manu Co-
sacorum abrepta, Russia, Pokuciaq; ab Hunnis &
Pannonibus intercepta, amplissimi Palatinatus
Czerniechoviensis, Smolenscensis, Bractaviensis,
amissa libertate quæ totò non bene venditur aurò
in servitutem Moschoviae, unà cum Nobilium præ-
rogativis, hæreditatibus, bonis & Personis concessit.
Alios hostilis potentia, alios privatae fortunæ stu-
dium, & fructus emolumentum à consortio & com-
munionem Regni Civium segregaverat. Ipsum,

636 **SOŁTYKIUM** quem corpori Reipublicæ amoris
vinculum arctissimè conjunxerat, non hostium me-
tus, non fortunarum dispendia, non hæreditatum,
jactura, non commoda privata, non deniq; mors
ipsa, quæ Viro forti nunquam turpis accidere po-
test, nec Consulari immatura, à dilectâ Patria po-
terat separare. Imò potiùs, bona, patrimonium,
domos, amicos, atq; ea cætera quæ homini gratissi-
ma esse solent, amittere elegit; quàm libertatis, quæ
cum vita optimè commutatur, jacturâ periclitari.
Ita plerisq; libertatis gemma, quæ in proprio con-
crevit sanguine præ Regno carior, nec mancipiis
imperare honestû arbitrantur. Neq; Patria ingrata;
& amissas **PALATINO** possessiones auró cumula-
tissimè refarcivit, & virtutem amplissimis honori-
bûs affecit.

Æmilio Africanus, dignissimo **ABAVO** æsti-
matissimus Tuus **PRINCEPS** Amplissime **PRO-**
AVUS BASILIUS SOŁTYK Czerniechoviensis
POCILLATOR numeroſo gloriosissimorum operû
comitatus satellitiô vectigali adorandus succedit
svadæ. Hic Virorum Optimas & optimus singulari
rerum gestarum peritiâ, felicissimô gerendarum &
consiliô & successu ævô suô clarissimus, non solum
in sui æstimationem Principes in Republica pertra-
xit Viros, Procerum & Magnatum conciliavit stu-
dia, sed etiam Regio (quod locum laudis principē
tenet) **JOANNIS CASIMIRI** Poloniarum Mo-
narchæ ita adhæserat cordi, ut nec Ephestio Mace-
doni plûs esset amori. Lucratus est in **JOAN-**
NE gratias, non mendacibûs quibûsdam assentatio-
nis blanditiis, aut mellitis ut pleriq; assolent Regias
aures obliniendo verbis, sed fidelibûs quod perpau-

631
eis contigit in Majestatem obsequiis, fide inviolata,
meritis in Patriam, prudentissimis in bonum com-
mune consiliis, amore in libertatem, summis in pu-
blica commoda sanguinis impensis. Ministerii mē-
suram facile heroicis adimplevit scutis, cui & salu-
bria Reipublicæ propinare consilia, & sicientissimū
nobilis sanguinis hostem, atro intoxicare cruore fuit
solenne. Fabulæ Pœtarum; qui Ganimedem ut ad-
mensam Deorum aureo crateri dulce affunderet
nectar, Aquilā in Cælum fuisse somniant delatum:
POCILLIATOREM SOLTYKIUM Gentilitia Ales
Regiis non solum convivis sed & consiliis admove-
rat, sicq; ad Thronum Sarmatici assumptus Tonan-
tis, inter bellorum amatores suavem sudoris sui am-
brosiam in salutem Poloniæ propinavit. Functus
fideliter Ministerio Pocillator, sibi etiam auream
honoris portionem de benemerentium pane deferri
jam jam cernebat, ni præcocibus fatis præventus,
ipse prius caninam Libitinæ famem saturasset.

Nullis satis deffenda lachrymis tanti Viri jactura
eò crudelius cor Patriæ laniaret, ni eam geminum
par nepotum sua reparassent virtute. **REMIGIA-
NUS SOLTYK** Novogrodensis **DAPIFER** Avi
Tui Frater dignissimus, urget in elogia calamum.
Et cur urgeat? volant sponte sua in laudes ejus O-
ratorum pennæ, cujus laudatissima facinora, ede-
cumatæ virtutes omnium linguis narrari, encomiis
celebrari, efferri elogiò, & aureo caractere notari
volunt. Aliis vix una portio laudis contingere so-
let, **DAPIFERO** nostro tota eloquentia in panc-
gyrim abire debet. Quot actiones heroicas animò
imperterritò suscepit, paribus exantlavit viribus, tot
exquisiteissimis dapibus Patriam tractare visus, solis

L

infe-

638 infestus hostibûs, quòd eorum minimè arriderent
palato. Quid hìc memorem infame simulatorum
Numinum ad mensam olim Octavii cœnantium
convivium? cui consonum quispiam adscriperat
elogium: meritò annonæ caristiâ Romam hodie tor-
queri, cùm apud Principem in cœna heri omnia Dii
consumpserint. Quid memorem aureos Vitellii pa-
nes? quid pretiosum Antonii poculum, Regnum
in gemma sorbentis? *DAPIFER* illustrissimus ne esu-
riens aut sitiens Patria fame premeretur, omnes ei
fortunas in alimentum promptus erat offerre, imò
etiam generosum sanguinem usq; ad ultimam pro-
fundere guttam non recusabat. Lautiùs ejus meri-
tis fortuna honoris oblonium parabat, ipse interim,
maturo gloriæ fructu contentus, ad epulas beatæ
æternitatis palmari passu processit.

Publicâ Orbis famâ evulgata grandiores laudes
& encomia meretur amplitudo virtutum, quibûs
Patriam impleverat re & nomine Magnus *ALEX-
ANDER SOLTYK* Bractaviensis *PINCER-
NA*, AVUS Tuus æstimatissimus *ANTISTES*
Illustrissime. Puer ille induit Sagum, Vir in eo ma-
turuit, & usq; ad venerandam canitiem Bellonæ
militavit sub signis. Dum alii aleas luderent, & præ-
textam deferrent, ille Martis gravî loricâ oneravit
lacertos, arma armis lassandis admovit, periculorû
contemptu, incomparabili bellandi spiritu, heroici
vultûs Majestate Spartanum animi robur præsen-
tavit. Suspexit Sarmatica militia residentem in pe-
ctore ceu in Augustali suo virtutem bellicam, ad-
vertit nutu ipso loquentem bella, victorias, trium-
phos. Exhibuit ea Mavortia fortitudinis tyrocinia,
in quæ si milites veterani desinerent, satis ad gloriâ
habe-

haberent. Non ab alio exempla dexteritatis quæ ⁶³⁹
sivit, ipse omnibus norma, exemplum, idea, ingen-
tis animi sui plenus augeri aliunde non indiguit.
Strenuissimis quidem sub Ducum Magistris WL-
SNIOWIECCIO, JABLONOVIO, POTO-
CIO, Castra secutus, par tamen & ipse erat Clavā
portare, Castris præire. Eam profectò ipsi natura in-
dulsit speciem, quò visò Africa Scipionem crede-
ret, Carthago Annibalem miraretur, Roma Cæ-
sarem adoraret. Quid memorem eius prælia? quid
acres recenseam cum hostibus pugnas? vidit eas Vi-
ctor Orientis JOANNES III. Poloniarum Rex
semper Inviçtissimus, & nihil dulcius reputabat,
quàm cæteris easdem narrare, ad coram laudare,
extollere SOLTYKII fortitudinem. Quantum
illi gloriæ ex hoc accesserit elogio, facilè quisq; col-
liget, si plus eum esse debere quàm hominem, qui
Monarchas pro se laudatores habet, intelligat. Ju-
vat quippe ad veram gloriam, non à quovis rostro
præconium accepisse, cui Regalis Thronus in Ca-
thedram Oratoriam transiit, Orbem universum ille
speret Encomiastem. Parùm tamen ad suæ felici-
tatem PROSAPIÆ, licèt non parùm ad gloriam
duxit, heroica duntaxat Patriam ornare virtute, ni
simul & nobili fœcundasset Sobole, ut continuata
posterorum serie Hectoribus succederent Æneæ, vi-
ce gemina connubiale firmavit fœdus. SUSAN-
NA de Vetustissima GOŁYNSCIORUM proce-
dens Styrye primò votò in lectissimam cessit Con-
sortem, quæ maxima Patriæ ornamenta & fulera
in MATHIA & NICOLAO Filiis, Celsissimæ in
augmentum Domui reliquit. Invidò tandem rebus
humanis brevî terris ereptâ fatò, parem Superi

649 *PINCERNÆ SOLTYKIO* Heroinam Illustrissimam *MYCIELSCIORUM* oriundum Profapia Calliensem *POCILLATORIDEM* dignissimam providerunt in Sponsam. Felix sua Conjuge Maritus, feliciortantô Lechia Conjugiô, ex quo Triarii Viri & graves Consules, *MICHAEL, ANTONIUS, & JOSEPHUS*, numerosaq; Sexûs fæminei propago suscepta, non modicis incrementis Avitam Domûs suæ gloriam propagarunt.

Seniô, caractere & meritâ primigenius Fratrum *ILLUSTRISSIMUS & REVERENDISSIMUS MATHIAS SOLTYK* Margarithensis *EPISCOPUS, Culmenfis SUFFRAGANEUS*, Primus in Regno Prælatas, Ecclesiarum Metropolitanæ Archi-Cathedralis Gnesnensis *PRÆPOSITUS & ARCHIDIACONUS*, Thorunensis, Łeczyciensis &c. itidem *PRÆPOSITUS, PATRUUS* Tuus primus *AMPLISSIME PRINCEPS*, quoniam laudis præconiô ornari debeat? certè par Ejus honori & virtuti elogium non reperio. Ibat Ille per omnes honorum in Ecclesia gradus, functus est omnibus in Republica officiis, quæ suum concernebant statum, & ideo intra dignitatis Ejus altitudinem adorator cogitur repere penna. Ornarunt eum Infulæ, & reciprocus ab eo Tyaris accessit honos, dignus erat Præsuleis vittis, antequam Sacrum ejus coronarent verticem, priusquam Pontificiam stetit ad Aram, vox populi Vocem DEI, Nomen, probitas, scientia, experientia præcessere. Ad Tribunal Regni *PRÆSIDENS* Deputatus, virtutis pondere stateram Themidis oneravit & implevit, ne in ea locum haberet, quod fas & æquum non sonat. Scelerum Vindex, Innocentiæ Assertor, eo Aristide

exul

exul è
num,
blico
gione,
mus.
Ej
Tuaru
acceda
LEN
myslic
tuum
TRU
emerit
puran
res re
miles
quest
ferenc
state &
ratoru
Vindi
public
tutore
Ad ex
Depu
divi. &
roicæ
milita
illum
lis alu
vortia
vis tar
nunqu

641
exul è Tribunalibus Diva Astræa suum repetiit Thronum, fixamq; stationem morata. Vir & bono publico & legibus tutandis natus, virtute, zelo, Religione, Fide, meritis, Ecclesiæ, Patriæ, ipsiq; novissimus. Cælo.

Ejusdem Erythræi Gemma pulcherrimæ laudū Tuarum Coronæ quò majus pretium & splendor accedat, inseri petit *ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS NICOLAUS SOETYK* Premysliensis *CASTELLANUS* Supremus Exercituum Regni *TRIBUNUS*, secundus Tuus *PATRUUS* Amplissime *PRINCEPS*. Castellanam emeritus Eques ascendit Curulem, nec tamen Purpuram inducus Sagum dimisit, cum Fascibus securas retinuit, quæ gravis Consul s'valerat, ea fortis miles armata exequiebatur manu. Destinatus ab Equestri Ordine ex Russia Palatinatu ad Comitiorum ferenda sancita *LEGATUS*, quantum pro Majestate & commodo Reipublicæ desudaverit, Purpuratorum fidem appello Quiritum. Eum Libertas Vindicatorem, jus vetandi Assertorem, bonum, publicum defensorem, Statuta Regni acerrimum tutorem, concordii votò & uno labiò profitentur. Ad exercendum Radomiense Tribunal *JUDEX* Deputatus Poloni merita & labores pensabat Gradivi, & deservitam militiæ mercedem, justaq; Heroicæ detulit stipendia virtuti. Nec verò potuit militaris Ordo jultiori donari mercede, quàm ubi illum præmiorum superarbitrum delegit, quem solis aluit Bellona triumphis, totaq; sub galeis Mavortia canuit ætas. Heroicis gravatus laboribûs, gravis tandem Senator, in Castellana quievit Curuli, nunquam tamen stationarius est vilus, quoties pu-

642 blicæ fortunæ cardo, in Consultantium prudentia
vertebatur. Tanta Senatoris & Bellatoris merita
de Republica, tantos pro Patria exantlatos labores,
tantos Honores gloriosissimè gestos, vocalis famæ
prædicat tuba moderno sæculo canerq; in æter-
num venturis.

Quò tandem celebrem elogiò? quò laudis gene-
re prosequar *ILLURISSIMUM* ac *EXCELLEN-
TISSIMUM* MICHAELEM SOLTYK primò
VENATOREM, dein DAPIFERUM, tandem
VEXILIFERUM, demum præludente Castel-
lana Vislicensi Curuli Sandomiriensē CASTEL-
LANUM, tertium Tuum æstimatissimum PA-
TRUUM Illustrissime ANTISTES. Ascendit ille
per meritos honorum gradus, ad hunc quem ho-
die gerit, & sua attollit virtute, nec præcipiti ascen-
dit saltu, sed suspenso ut virtus solet incedere gressu,
gradus fuit unus honor ad alterū, prælusit secundo
dum primum geret meruitq; secundum in primo.
Veteranus non novus accessit ad Ministeria, quæ
jam pæne gesserat antequam gereret, propterea su-
peravit officia dum iisdem fungeretur. Alligari uni
non debuit provinciæ Vir omnibus aptus, Solis in-
star signa sui Zodiaci decurrentis, nullum omittit,
& in quolibet Soltotus ille est, qui singulis imperti-
tur, & non capitur totus, tam in ortu illustris, quàm
in meridie serenus. Post innumeras Dignitates Se-
natoria ei non potuit deesse Curulis, dignus inter
Purpuratos annumerari Patres, qui ut Patrem Pa-
triæ gereret, nihil agere pro Patria intermittit. In
publicis functionibus nunquam Tyro, quidni dictū
à senio meritò occupet Senatum. Debebant inve-
stiri Togâ ornari Purpurâ lacerti, qui militares tho-

643.
races, quæ Gradivi Sagū detulerunt. Tyrio prubeat in
murice, qui digna Cedris immortalibus sine rubore peregit ne-
gotia, quem Consilia Apollinem, Comitia Convocationis Le-
gatum, Legationes Mercurium, Tribunalia Judicem Deputa-
tum, Castra adoravere Gradivum, jure merito Senatus nunc Con-
sulem adorat. Accrevit plus ultra gloriæ Celsissimæ SOLTY-
KIÆ Profapiæ non tantum ex gloriosis MICHAELIS meritis
& virtutibus, sed etiam ex ILLUSTRISSIMA JOSEPHA de
MAKOWIECKIE Capitaneide Trębovolscensi, Castellani Ca-
menecensis Nepte, Lectissima sui primò votò Consorte, quæ
præter nobilissimas Naturæ & Gratæ dotes, Avita quoq; decora
in SOLTYKIAM intulit Domum, eamq; numerosa prole bea-
vit. Conjugem virtute & fortunâ præstantem nactus, nihil am-
plius restabat, quod in vita desideraret, nisi Superis aliter dispo-
nentibus longiori ejus frui licuisset consortio, quam dum mali-
gna sustulere fata, medetur alto cordis vulnere, mille ferens
solatia ILLUSTRISSIMA THERESSIA de MORSTYNIIS PA-
LATINIS Livoniæ, secundò votò desponsata Conjux Dignissi-
ma, & vitæ & Socia laudis. Felici utriusq; Conjugii fœdere,
quos non Ecclesiæ & Patriæ ingentia decora accessere? IGNA-
TIUS SOLTYK Cathedralis Cracoviensis CANONICUS, JO-
SEPHUS DAPIFER, MATHIAS SUCCAMERARIUS Sando-
miriensis, GENERALIS LEYTNANT Exercituum Regni,
THOMAS VEXILLIFER Loricatæ Cohortis, CAJETANUS
Eremiticum S. PAULI Institutum amplexus. Natus Major Per-
illustis & Reverendissimus IGNA TIUS, singulari sapientiâ,
exemplari Religione, summis virtutibus & moribus Ecclesiam
ornat, Cracium cohonestat Vavellum, Patriam illustrat, dignus
ut quàm ocyus (ut passim per ora populorum vaticinans jam in-
crebrescit fama) ipse quoq; Tyaris & Infulis ornatur. Vltimum
Monasticam vitam professu tantò Religiosus urgentius insequitur
honus, quantò ab eo remotius declinat, Avitos splendores sa-
cris regendo umbris. Cæteri heroica dexteritate Paternis insi-
stendo vestigiis, strenuè Patriam tutantur, Dignitates & Palati-
narum Ministeria gloriosissimè gerunt, omnes & singuli de Fi-
de, Rege & Lege, Religione, obsequiis, zelò, optimè merentur.

644 **Q**uanquam plenô alveô Rhetorica in paginam funderentur
flumina, ne guttam quidem perennanti gloriæ **ILLUSTRIS-**
MI ANTONII SOLTYK Lublinensis **POCILLATORIS**
Sacræ Regiæ Majestatis **COLONELLI** quarti Tui **PATRI**
Amplissime **PRINCEPS** affunderent. Arte ille & Marte po-
tens, tributariam suo honori svadam magnitudine immortalium
gestorû ad incitas eloquii redigit. Quoties ille loricatas in aciem
duxit Cohortes, nunquam dubium belli Patria rebatur eventum,
semper sub ejus signis militabat victoria, & conjurati non
aliter veniebant ad Classica venti, nisi optimam impellentes
fortunam. Atlanti huic nulla occurrit gravitas, quam non
vicerit, nulla se objecit Martis inimici potentia, quam non fre-
gerit, nullum obstaculum quod pertinaci non superarit labore,
Dexterrimus in bello Miles, in pace prudentissimus rerum Po-
lonarum Stator, Sagum trophæis, Togam Consiliorum trium-
phis adornavit. Ad singulos Patriæ usus, & ingenium ido-
neum, & manus aptas præsetulit, utraq; celeberrimus. Palla-
de, gloriam sibi comparavit perennem.

Et hic jam veniat in applausum magnifico ornatissima ap-
paratu, numerofo laudum cincta comitatu Eloquentia, ubi
ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS JOSE-
PHUS SOLTYK primò **POCILLATOR** Podoliæ, dein
BELZENSIS, ac tandem **LUBLINENSIS CASTELLA-**
NUS Tuus **PRINCEPS** Amplissime **PARENS** Dignissimus
adorandus adest. In fastos abeat necessum charta, & pro-
lixa absolvat volumina, ut amplitudo meritorum, quibus
Patriam, Senatoriam ornârat Curulem, & numerosissima glo-
rioforum factorum series quibus **SOLTYKIAM** Gentem to-
tâ Lechiâ commendatissimam reddidit, vel quidem in parte
possit recitari. Cor ille Senatûs & vitalis erat Reipublicæ
Spiritus, saluberrimis consiliis totum Patriæ animans & vivifi-
cans corpus. Inter Palatinatum Legatos ipse habebatur Mer-
curius, inter tot Ordinum Mercurios ipse Jupiter Stator,
inter tot consultantes Statores ipse facundissimus Consiliorum
Tripos & Apollo. Augusto Procerum dum sederet in Senaculo,

publico

publico Patrum Conscriptorum dum consultaret in confessu 645
bifrontem eum lanū crederes, cujus Caput licet non geminum
gemmeum certè summa rerum agendarum ita rotabat pru-
dentia, ut uno vultu in id quod agebatur intentus, alterò
hoc attingeret, quod fuerat secuturum. Ut gubernator navis
cursum secundum, sic ille fluctuantis Reipublicæ prosperum
attendebat navigium, atq; imminentes maturis consiliis &
prævidebat & avertebat procellas, Deputatum ad Regni
Tribunal Judicem dum ageret, Sacra Themis quæ virulentâ
criminum malitiâ lynceum amiserat visum, diligenti æquitatis
curâ recuperavit oculos, & Argô centoculô oculatior evasit,
Nullus tam implicatus existit causarum Gordius nodus, qui ejus
limatissimi ingenii non rescinderetur acumine. Sententiæ
nulli votò seu calamò subscripsit, nisi quam Patrona æqui-
tas confirmaret, Cælumq; ipsum ratam & gratam haberet.
Nec justum duntaxat in Areopago Aristidem, sed facundum
etiam egit Cyneam, cum ad Aulam Berlinensem componen-
dis controversiis ex voto Serenissimi AUGUSTI Legatio-
nis functus officio, non sine omni eaq; matura perfectione
tractavit negotia, quæ ad bonum Patriæ collimabant. Festi-
vus tanto de Hospite rumor vix Berlinum appulit, illico sua
subintrare arbitrabatur mænia, maximos illos Sarmatiæ Ora-
tores ZBOROVIOS, RADZIEIOVIOS, MAŁACHOVI-
OS, OSSOLINIOS, sed ubi adventam ad coram salutavit,
Mercurium advertit, in uno collecta omnium decora legit;
ex fronte Majestatem Augusti, ex ore Hymettum Hyblamq;
Nestoris, Agamemnonis magnanimitatē, prudentē rebus in a-
gendis moram Fabii, facilitatem in persuadendo Cyneæ non
sinè admiratione suspexit. Præterea quòd Legatum & Sena-
torem se præstiterat, Militem quoq; in acie se exhibuit, ubi
Sveticus Leo è Nemæo suo cubili Polonos erupisset in cam-
pos, omnes immani suo rugitu replens Provincias, Hercu-
lem egit, & victrici clavâ tam feralem prostravit feram. Tan-
tus fons esse debuit, ni eum melius Oceanum dixissem, ex
quo Tu PRINCEPS Cellissime enatâsti ad cunas, in quo

646 Tu Lechicæ gemmâ Coronæ, benigno Cælorū concrevisti in fluxu. Materna quoq̄ quâ in lucē prodiisti ANTISTES Illustrissimæ Genesis, cum Paterno Genere quantò arctiori est fædere juncta. tantò minùs eandem à Tuis laudibus se jungeri licebit. Utriq̄; vitam debes, utrumq̄; Tuam gloriam & Avita decora auget. ILLUSTRISSIMA CONSTANTIA DRZEWICKA Pervetusta CIOŁKORUM de Styrpe procedens PALATINI Lublinensis prænobilis Soboles, MATER Tua Æstimatissima, quantum non ornamenti & pretii SOŁTYKIÆ Domui superaddit? cum qua unâ pulcherrima honorum insignia, amplissima Illustrissimæ merita Familix, magnorum triumpho & victoriæ Heroum sunt illatæ. Illustrissimæ Gentis hujus enumerare Honorios & per singulos ire Majores longa via foret, cespitarent gradationes Oratoriæ, paucis verbis simul omnes enumerare, gessere omnes honorum titulos, fioruerunt sub violis, rubuere sub rosas, utramq̄; Purpuram illustrârunt, Sagum & Togam, ignorat magnam Historiæ partem, qui decora hujus Gentis ignorat.

Aurea unius vitis germina Germani Tui PRINCEPS Amplissime Fratres aureo merentur caractere notari ILLUSTRISSIMUS THOMASSOŁTYK Lublinensis SUCCAMERARIUS gradationes Oratorias in Campum provocat, campum illum quem & meritis & officio suo metiri solet. Fortuna eum Principem Equestris Ordinis esse voluit, at virtus ei hunc titulum sæpiùs detrahit, cum per continua amicorum usibus sui impendia familiarem ac medium Nobilitatis facit. Æquum terrarum divisorem quis non fateatur? qui se ipsum quoq̄; in commoda aliorum partitur. Mirari volui Cælestem animum terris addictum, nisi & hoc divinum foret terras filijs hominum largiri. Natu minor Caractere major Senatorio, ILLUSTRISSIMUS & EXCELLENTISSIMUS MATHIAS SOŁTYK Varsoviensis CASTELLANUS prætiosa Virorum Gemma, ut pro sua posset dignitate scribi, sudante sub tanto Nomine bajulâ pagellâ sæpiùs guttas gemmeo defluere torrente necessum foret, Castellanam quidem Senator

nator o
perorat
in cam
alias ex
vicibus
bono p
mosthe
adeo
queren
auditus
rabant
ad nunc
TYKI
MUS
Vexill
sub sig
hunc a
gina v
tulerun
victori
culatum
co prof
torem
sæpiùs
xima i
qui pro
deniq̄;
vitæ in
riri pos
publicu
stas arc
Trinita
in omni
parcus
laudari

647
nator occupat Curulē, è qua dum pro Domo negotii publici
perorat, abit in Tullianā Cathedrā. Consus in conclavi, Mars
in campo utroq; & fortissimus Bellator & gravis Consul,
aliàs ex utroq; Cæsar. Ad Generalia Regni Comitia plurib;us
vicib;us suffragiis Palatinatum electus Nuntius, hoc ore pro
bono publico locutus est, quò superos loqui censeremus. De-
mosthenis certè flumina in illius commigrarunt svadam, quā
adeo multorum animos demulcebat, ut rectè sentientem se-
querentur. In Procerum Senatu non tam orare quàm tonare
auditus est, quo fulminante Pericle pallebant Clodii, expi-
rabant Caligulæ, Catilinæ decedere cogebantur. Senatoriā
ad nunc dum eminet Purpurā, ea agit, quæ & innata SOL-
TYKII virtus, & honoris ratio persvadet. ILLUSTRISSI-
MUS FELIX SOLTYK Zvinogradensis CAPITANEUS,
Vexillifer Loricatæ Cohortis Serenissimi AUGUSTI Regis,
sub signa sua militantem honori suo invitat svadam. Titulum
hunc aliis regina pecunia passim conferre assolet, huic Re-
gina virtutum fides in PRINCIPEM, & propria merita de-
tulerunt. Involavit palmam Ejus Lechica Aquila, semperq; in
victricibus palmis nidificat. Caput Argi centum luminib;us o-
culatum non ita circumspectum erat, ut ille Capitaneus publi-
co prospicit bono. Justitiæ & virtutis cum sit Arbitrator, Ora-
torem nihilominus crimen committere jubet, & contra artem
sæpius peccare, amplificari in eo nihil potest, cum omnia ma-
xima inveniantur, translati in ejus laudes uti verbis non licet
qui propria illaq; gloriosissima obtrudit facta. THADÆUS
deniq; & JOSEPHUS SOLTYKII Domo sua Illustrissimi,
vitæ institutō Religiosissimi, silentiō nequaquam à me præte-
riri possunt, cum & inter umbras, eorum virtus latere nescia, in
publicum erumpat Solem, nec gloriæ magnitudo inter angu-
stas arctatur cellas. THADÆUS Sacerrimum Sanctissimæ
Trinitatis de Redemptione Captivorum Ordinem amplexus,
in omnes aliàs liberalissimus & munificus, solis Oratoribus
parcus & injurius, quòd se ob religiosam modestiam parce,
laudari demandet, JOSEPHUS Reformatum Seraphici Pa-

tris Francisci vitæ institutum professus, Religiosas inter umbras
satis illustris quas morum innocentiam, sanctimoniam cordis, arden-
tissima in DEUM Cælitesq; Divos pietate reddit illustrissimas.

Laudator ILLUSTRISSIMÆ SOŁTYKORUM Fami-
liæ calamus, recto procedentiæ incedens tramite, tam proli-
xum emensus tractum jam jam in fine deficit, ut nume-
rosissimis Cognatis Familiis impar sit decurrendis. Etenim
quotquot Magna Nomina proximo consanguinitatis nexu Cel-
sissimæ DOMUI colligata numerat, tot novæ ut consurgant
panegyres opus fore existimo. DOMUS SOŁTYKIA Pan-
theon esse creditur, Romano eò Augustius, quod in illo com-
mentitiorum Deorum adorâset simulacra superstio, in hoc
omnium terrestrium Numinum, Illustriumq; Lechiæ Nomi-
num conventum extra fabulas veneremur. Huc Gentilitia
*DRZEWICIORUM, MORSTYNORUM, DZIA-
LYNSCIORUM, MAKOWIECCIORUM, MYCIELSCI-
ORUM, GOŁYNSCIORUM, ROSNOWSCIORUM,
RZEWUSCIORUM, CZAPLICIORUM, MALACHO-
WSCIORUM, DEMBINSCIORUM, PIEGŁOWSCIO-
RUM, LIPOWSCIORUM, WODZICIORUM MOR-
SCIORUM, PRZEREMBSCIORUM, DENHOTTO-
RUM, SZYUSZKOWIORUM, ZALUSCIORUM,
SZEMBEKORUM, KRASINSCIORUM, SILNICCI-
ORUM, CZERNORUM, MICHALOWSCIORUM,
SZANIAWSCIORUM, KOCHANOWSCIORUM, KU-
NICCIORUM, WYZYCCIORUM, KOSSORUM, STA-
DNICCIORUM, LANCKORONSCIORUM GRUDZIN-
SCIORUM, KONARZEWSCIORUM ANKWICZORUM
NAKWASCIORUM, SKRZYNSCIORUM* &c. &c. Familia-
rum Decora collata spectantur. Hic Augustæ Ducum RADZI-
WILIORUM, POTOCIORUM TRUBECCIORUM,
WORONIECCIORUM Principū JABLONOWSCIORUM
OSSOLINSCIORUM, Imagines appensæ tota Atria exor-
nant, Hæc DOMUS Celsissima tot aliis millenis Primorum in
Polonia Nominum Sagô Togâq; clarissimorum splendoribus
inquituræ

inquinatæ lucis communicatione adaucta, semper in meridie
Honoris & Gloriæ consistit, nunquam ad occasum declinat,
semper conspicitur Illustrissima.

649

Tot tantiq; sunt Majores Tui, hæc proximo consangvini-
tatis gradu connexa Nomina, quæ ad Tuam PRINCEPS
Amplissime laudem attinent, interiit eorum vita non fama,
vixisti in ijs omnibus sed non totus, vivunt in Te omnes,
sed tantum pars Tui. Majores sunt & minores, nec dedi-
gnantur esse minores, ut Tui sint. Crescunt ex Te, crescis ex
illis, mutua laus vestra est, & alternum elogium invicem
estis. Circumstant Te summæ Authoritates, quæ Te obli-
sei laudis domesticæ non sinunt, quæ Te dies noctesq; com-
moneant, fortissimum Tibi Patrem, gravissimum Avum
Atavumq; fuisse. Tua hæc profectò gloria est, ita tamen Tua,
ut & aliis propria esse non cesset, noscit Te Orbis ex Ma-
joribus, & eos in Te aspectat. Ut tamen genuinam Tui PRIN-
CEPS imaginem oculis omnium subjiciam, ut qui nam sis? sci-
ri & videri possis, nudum Te inspiciam. Quare deponam
Patrimonium, deponam honores, & alia fortunæ mendacia,
corpus ipsum exuam, & animum contemplabor, qualis quan-
tusve sis? alienò an propriò magnus? Si quondam Aurelia-
no Augusto felix ac fortunatum portendisse Imperium testan-
tur Annales, quòd puerum atque in cunis adhuc vagientem,
Aquila aureis è cunabulis extulerit, in Aramq; portarit: qua-
lem ex Te PRINCEPS infante etiam Patria spem ornamen-
tumq; futurum augurari non debuit, quem & Gentilitia Ales,
ut non degenerem prolem, ad radium Solis Æterni explo-
randum implumem jam aptabat, & Magnus Pater Æneas &
Avunculus Hector, puerilibus annis exceptum, ad Aras ad
Avitam Religionem, ad omne genus pietatis applicuit, & in-
struxit. Quòd si non frustra Viri doctissimi asseverant na-
turam ipsam magnis mentibus domicilia corporum digna me-
tari, & vultu hominis ac membrorum decore colligi posse
quantus illos Cælestis Spiritus intrarit habitator. Itaq; in Au-
gusto Tuo vultu videntur omnia signa virtutum, in fronte

O

gravita-

650 gravitatis, in oculis clementiæ, in genis verècundiæ, Justitiæ
in sermone. Quanta in facie tua non gratia & autoritas re-
lucet; qui Te vel primo aspectu offendit, velut Numinis oc-
cursu obstupefactus consistit, simulq; in reverentiam Tui tra-
hitur & amorem. Pulchrum Dii boni! & Cæleste miracu-
lum, PRINCEPS in matura ætate constitutus: adhuc tamen
in Te in dies crescunt & augentur virtutes, in quo hic ful-
gor oculorum, hæc veneranda pariter majestas, perstringit si-
mul & invitat affectus. Bellè verò cum nôsti Illustrem na-
taliū splendorem, fulgentiūs in animo radiare, qui toto
scholastico Sole circumfunditur, ipsamq; virtutem tantò cla-
riorem putari. quantò arctiori vinculo Musis conjuncta &
literis fuerit sociata: hinc Pierios ad fontes Prædecessorum
speculararis imagines, ut egregiam indolem maximorum ca-
pacem ad Paternæ virtutis formares exemplaria. In ætatis
prætexta nihil prætextatum præter annos gessisti, iamq; ex
Te puero optima sibi auguria ominabatur Polonia, quæ sola-
tia Patriæ, quod Senatui decus, quæ Majestati emolumenta,
quæ libertati commoda eventura forent. Suspexit in Te tanta
virtutum semina, dicere debui auream in vere messem, Pri-
mus Princeps Regniq; Primas Magnus ille POTOCCIUS-
cujus judiciò vix dum juvenis, Canonicus Gnesnensis renun-
tius, cæpisti, quæ finis aliis erat, primordia tanta honoris pau-
ci admodum meruere senes. Juventam quam pleriq; ludis &
luxui devovere assolent, Tu optimis quibusvis perdiscendis ar-
tibus, scientiisq; consecrasti. Domesticos prætergressus lares,
in Urbem & Gentium omnium arcem protraxisti cursu Olympi-
cum, docta stadia indefessus emensurus Athleta. Palmares Tibi
fuisse passus, quibus braviū Laureati honoris Romana in Sa-
pientia, eruditæ in præmiū reportasti virtutis. Novit Te
Ausonius Tyberis, & in Tua præconia plenò decurrebat alveò,
novere septem illi colles, & sua Tibi submiserunt fastigia, suos
falces Romulus inclinavit. Quanto fueras Purpuratorum Pa-
rum amori, quanta celeritate Christianæ Reipublicæ Cardines
ad tuos voluebantur nutus, testantur viva voce, quibus be-
nignior

nignior fortuna, Tua familiaritate gaudere, tuo vitæ viæq; 651
confortiò frui indulſit. Ulteriores annos Regno Liliorū conces-
ſiſti, ab ijsq; candorē non maculā (ut hīs temporibūs deprā-
vatis uſuvenit) aut aliquā fuſcedinē derivāras. Perſpexiſti cu-
riolē optimas. Gentiū leges, diligenter annotāſti cultiſſimos
Aularū mores, quibūs cardinibūs Res quævis publica vertatur
quibūs condiatur analectūs Civilis politicæ ſtatus, imò quibūs
Curix inſtruantur ornamentis, ſedulò advertebas, & quod o-
ptimū domi deeſſe videbatur, peregrinis ex oris redux invexi-
ſti in Patriā. Quid poſt reditū ab exteris egeris? ubi loco-
rum fueris? quid meriti & laboris pro publico impenderis? ad
quos honorum gradus? & quibūs paſſibus proceſſeris? iam ad
finem vergens oratio prolixius non recitabit. Novum quippe
Panegyris deberet auſpicari exordium, ut ea ſermone abſolve-
re, calamò condignè valeat exarare. Hæc tamen quia nulla ra-
tione altò ſilentio præterire poſſum ijsdem verbis, quibūs nu-
per Perilluſtris & Reverendiſſimus FRANCISCUS Comes
de *Schwartzemberg* CZERNY Cānonicus Cracoviensis Audi-
tor Curix Veſtræ CELSITUDINIS in gratulatione ſua uſus
fuerat, abſolvenda mecum conſtitui. Deſectui ſvadæ ne id im-
putes PRINCEPS Ampliſſime! ſed potiùs in ſummum me-
um Glorix Tuæ ſtudium velis refundere, multum enim me-
hercle adjicitur laudum dignitati honore laudantis, parvum
autem putatur, quod à non magno commendatur. Sic ille: „ Te
„ majorē in modum lætamur electum eſſe = Quem Noſter ille
„ immortalis memoriæ Cardinalis LIPSCIVS Cracoviensis
„ Præful, ſingulariùs adamavit, ſuumq; tam probò, doctò, o-
„ mnibùsq; præclaris dotibùs commendatiſſimò Cānonicò ex-
„ ornavit illuſtravitq; Capitulum, quem in innumeris maximisq;
„ ſemper & Eccleſiæ Polonæ & Rei publicæ negotiis egregiè
„ cōtinuòq; exercuit, ac ad ſumma formavit, quem deniq; eti-
„ am ultimæ voluntatis ſuæ interpretem & Executorem pera-
„ manter conſtituit, & jam tunc ſua ampliſſima Cracoviensi
„ Sede digniſſimum nedum judicavit, ſed & palam clarèq;
„ prædixit. Nec vana fuere auguria. Eodem quippe tempo-

652. re justissimò REGIS arbitriò post peractum summo cum
plausu in supremo Tribunali Regni VICEPRÆSIDEN-
TIS munus primus post Episcopos hoc in Regno
Prælati, Præpositus nempe Gnesnensis creatus, brevi ad Epi-
scopatum Kijovienſē Senatoriamq; Regni Curulem pervenisti,
ut meritò dici possit; celerem esse virtutis tuæ & meritorum
cursum, quam ætatis. Fructum autem omnem maiori debere
esse in pretio, qui ocyùs aliis matureſcit. Episcopus jam Kijovi-
ensis, Divino cultui, religioniq; promovendæ, mentibus ho-
minum sapientiã Christiana & virtute imbuendis, Clero ad
doctrinam sacrosq; mores formando, Templis & sacris locis in-
staurandis, è fund. mentis Tuo sumpta & curâ edificandis, bo-
nis Ecclesiasticis tum vindicandis, tum in meliorem statum re-
ducendis, totus omnino incubuisti, ipsã quondã Antecessorum
Tuorum sedem, multis inaccessam Kijoviam visitasti, Ortho-
doxos in fide firmando, errantes ad fidem revocando, Teq; ve-
rum Pastorem omnium exhibendo. Hæc sunt merita Tua
certè amplissima o PRINCEPS. brevibus quidem compendiatâ
verbis, sed quæ ingentia volumina possent absolvere, & grandi-
oribus implendis sufficerent fastis; nunc breviter virtutes Tuas
attingam. Quid ego de Prudentia dicam? quã Te credimus
omnibus potiorem, circumspicis diligenter & præſcia mente co-
gnoscis imminentes Reipublicæ procellas, & easdem maturò
cõsiliò sedare nôsti: vides, quæ à frõte à tergo, à lateribus tela corpus
Patriæ impetant, & inexpugnabili iudicii tui scutò, velut se-
ptuplici Ajacis Clypeò, aut Achenæò protegis murò, tantar umq;
rerum sustines molèm indefessa virtute, unde Tibi magna laus,
meòq; iudiciò maxima accedit. Huic è vestigio Sapiencia suc-
cedit, quæ priori perfectionem novam tribuit, inò usq;
ad summum facit crescere gradum, Tibi verò singularem glo-
riam & æstimationem conciliat. Quis enim communem illam
quidem sed veram Platonis vocem non audit? tum demum
Civitates & Imperia felicia fortunataq; fore, cum eorum mode-
ratores optimarum artium & scientiarum studiis essent exculi,
vel eruditos ac sapientes audirent, illosq; in consilium adhiberent.
Meritò sibi hanc felicitatem nostra Respublica gratulari debet,
hac sorte gaudere Senatus, quòd Te Sapientissimum rerum sua-

rum

rum nanciscantur Statorem, cujus Prudentissimus æquè ac Opti-⁶⁵³
mus Rex AUGUSTUS Dominus meus Clementissimus rectam
agendorum rationem, summam humanarum Divinarumq; re-
rum notitiam, notam bellè perspectamq; cum habuerit, suis ad-
scivit consiliis, Tuoque in sensu persistit, tuæ acquiescit sententiæ,
& quasi Te manu sua Reipublicæ habenas moderatur. Fruga-
litate quod attinet, hæc singulari hercules digna & laude &
admiratione videtur, non enim nimia profusione ad luxum, nec
summâ parsimoniâ ad avaritiam deflectit, sed mediâ tutissimè
incedit viâ Interrogandus mihi pace Tua PRINCEPS vide-
ris, fatiscne computaris Ducales redditus? an tantas vires habeat
frugalitas Tua, ut tot impensis tot erogationibus sufficiat? Nam
quid est causæ? cur aliis quidem cum omnia rapiant, & rapta
retineant, ut si nihil raperent desint omnia, Tibi cum tam mul-
ta largiaris, & nihil auferas, nulla desunt. Quantæ verò est Ti-
bi curæ, ne quis expers Liberalitatis tuæ fiat? prius soles indigen-
tium causas respicere, quàm inspiciere Personas. Nullus obex
tenuitati debilitatq; si Te expetere non possit, prævenis mani-
bùs illum, qui non valent ad Te pedibus pervenire. Transit
in alienas Provincias vigilantia Tua, & in hoc curæ Tuæ lati-
tudo diffunditur, ut longè positorum consoletur angustias, hinc
fit, ut sæpe terferis eorum lachrymas, quorum oculos non vidi-
sti. Relucet etiam mirificè in animo Tuo summa constantia &
fortitudo, quæ Te nec rebus prosperis attollit, nec tristibus finit
dejici (quanquam mihi videris æquabilè, prosperam, perpetuaq;
Tibi desponsasse felicitatem) sed utraq; immotum reddit for-
tunâ. Sapiens quippe putas esse, quidquid homini accidere pos-
sit, id præmeditari, ferendum esse modicè si advenerit, mayo-
ris est omnino consiliò providere ne quid tale accidat, sed ani-
mi non minoris fortiter ferre si advenerit. Quod si Clementia
nullum magis ex hominibus, quàm Principem deceat, licet o-
lim Principes, quorum nulla re præter crudelitatem nobilitatum
est imperium, se magis ad exterorum terrorem, quàm ad suo-
rum amorem & benevolentiam fingi pingiq; curaverint; hi ful-
men Tonantis, aut clavam furentis Herculis, alii Martis fulmi-
nantis hastam, alii Neptuni ferocientis tridentem, terroris de-
portando insignia: SOËTYKIUS Noster, qui Principis faciem
P
quàm

654 quàm personam gerere mavult, aliâ ad authoritatem graditur viâ,
& in oculis amorem, in vultu benevolentiam, in fronte serenita-
tem, in ore gratiam, gladium in manibus sed pacis oleâ hebe-
scentem, in pectore liliū, omnibus deniq; corporis & animi
votis humanitatem præferre gloriatur. Cui si Clypeum Al-
cibiadis, in quo simulacrum cupidinis tenerâ manu fulmen vi-
brantis mira depictum arte dederis, nullius quàm amoris viribus
Principis arma vel fulmina cohiberi posse docueris. Hoc vide-
licet præcipuum est vitæ tuæ totius PRINCEPS Amplissime atq;
laudis argumentum. Quid verò magis gratiosum reddit homi-
nem? quàm modestia, quod quidem virtutis genus, nec Tibi
PRINCEPS unquam defuit, nec poterit deesse, Celsissimus cum
Majestate tua adoreris, tuâ Te modestiâ contines. Non prosperâ
insolescis fortunâ, non summis superbis honoribus, tantòq; magis
excellis omnes & præstas cæteris, quod Te unum ex nobis pu-
tes, nec minus hominem esse, quàm hominibus memineris
præesse. At mutant secundæ res animos? nostrum Principem si
nondum mutaverint, quando mutabunt? cujus unquam Divi-
nior felicitas fuit? paucissimos inter annos, tot absolutis hono-
rum gradibus, ad Principem proventus est dignitatem, quæ ma-
jora expectabimus DEI præmia, quæ uberiora dona fortunæ?
Videte num secundis rebus elatus aliquid prioris vitæ man-
suetudine, & moderatione mutaverit? Mutavit planè mutavit,
nam Civilior factus prosperorum infregit invidiam. Hæc igi-
tur sunt Te Principe dignæ virtutes Magne PONTIFEX! hæc
amplissima de Ecclesia, Majestate, Republica merita, quibus cu-
mulatissimè ornatus dum felix faustusq; PRÆSULEAM ingre-
deris Cathedram, præter universum singulorum gaudium, diutissi-
mum Tui in gratis pectoribus excitas desiderium, qui cum Te
ANTISTITEM, PASTOREM, CANCELLARIUM Nostrum
Optatissimum, corde, animò, voce studiosissimè prosequimur

Solenne Tibi æternum precabimur

VIVAT

r viā,
enita-
hebe-
animi
m Al-
en vi-
iribūs
vide-
ne atq;
homi-
Tibi
s cum
osperā
magis
is pu-
nineris
pem fi
Divi-
hono-
æ ma-
rtunæ?
man-
utavir,
ec igi-
! hæc
ūs cu-
ingre-
iucissi-
um Te
ostrum
uimur

UNIV
VICAE

Biblioteka Jagiellońska

stdr0017286

